

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Antalya MICE Turizmi Araştırma Raporu

Şubat 2026

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI (BAKA)

Adres : Çünür Mahallesi 102 Cadde Ekonomi Kampüsü A2 Blok No:185-B
32200 Merkez / Isparta TÜRKİYE
Telefon : (+90 246) 224 37 37
Faks : (+90 246) 224 39 49
E-posta : info@baka.gov.tr

Antalya MICE Turizmi Araştırma Raporu

Yayın Sahibi : Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı
Yayın Yılı : 2026
Sayfa Sayısı : 28
Yazar Adı : Hakan BIYIKLI
ISBN : 978-605-4752-55-3
BAKA Yayın No : 159

Bu çalışma Ajans internet sitesinde yayımlanmıştır. Çalışmanın basımı yapılmamıştır.

Bu çalışma Batı Akdeniz Kalkınma Ajansının görüşlerini yansıtmaz. Çalışmanın içeriğine ilişkin sorumluluk yazara aittir. Yayının kısmen ya da tamamen yayımlanması ve çoğaltılması fikri mülkiyet hukukuna tabidir. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı yayınları kaynak gösterilmek kaydı ile üçüncü kişiler tarafından kullanılabilir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kongre ve fuar turizmi, küresel düzeyde şehirlerin ve ülkelerin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimini hızlandıran yüksek katma değerli bir turizm türü olarak öne çıkmaktadır. Yüksek harcama potansiyeline sahip profesyonel ziyaretçi profili, yıl boyu süren etkinlik takvimi ve çok paydaşlı iş birlikleri sayesinde bu alan; yerel kalkınmanın, sürdürülebilir şehirleşmenin ve küresel marka konumlandırmasının stratejik araçlarından biri haline gelmiştir.

Antalya, sahip olduğu birçok turistik ürünü, uluslararası bilinen güçlü turizm markası, büyük turizm envanteri, güçlü ulaşım altyapısı ve küresel erişilebilirliği ile uluslararası kongre ve fuar destinasyonu olarak önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak mevcut kongre ve fuar altyapısı, mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler için yetersiz kalmaktadır. Ayrıca bugüne kadar Antalya'daki yerel yöneticiler ve turizm sektörü paydaşları Antalya'nın turizm potansiyelini ağırlıklı olarak "deniz-kum-güneş" yaklaşımı üzerinden ele almış, uluslararası bir etkinlik şehri olma hedefini hiçbir zaman gerçek anlamda gündemlerine almamıştır. Bu yaklaşım eksikliği, Antalya'nın dünya çapında kongre şehri olma potansiyelini sınırlamakta; Türkiye'nin kongre turizminden aldığı payı düşürmektedir.

Bu doğrultuda Antalya'da hayata geçirilebilecek yeni nesil, yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu kongre ve fuar merkezi yatırımı; şehir ekonomisine doğrudan katkı sağlayacak, Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel aktif şekilde turizm envanteri içerisinde yer alan bölgelerinin katma değerini artıracak, Türkiye'nin uluslararası etkinlik ekosistemindeki konumunu güçlendirecek ve yerel kalkınmayı tetikleyecek stratejik bir adım olacaktır.

Planlanacak yatırım, bölgesel önceliklere göre yüksek katma değerli yatırımları destekleyecek; yerel istihdamı, mekânsal dönüşümü ve hizmet sektörünün gelişimini teşvik edecektir.

Bu rapor; Antalya'daki kongre ve fuar turizminin mevcut durumunu, önerilen yatırımın ekonomik, sosyal ve mekânsal etkilerini ortaya koymayı hedeflemekte olup, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansının yapmayı planladığı / yapacağı çalışma ve faaliyetlere katkı vermesi amacıyla hazırlanmıştır.

1. GİRİŞ

Antalya her yıl gerçekleştirilen pek çok ulusal ve belli kapasiteye kadar olan uluslararası kongreler ile bazı fuar organizasyonlarına ev sahipliği yapmaktadır. Antalya'da geçmişte gerçekleştirilmiş bazı prestijli ve önemli etkinliklerin ihtiyaçları değerlendirilerek Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı gibi etkinlik merkezleri yapılmış olup bu etkinlik merkezleri daha çok o dönemde gerçekleştirilecek etkinliklerin ihtiyaçlarına uygun olarak inşa edilmiştir. Bunlara ilaveten özel sektör tarafından Belek bölgesinde NEST Kongre Merkezi yapılmış olup ayrıca şehir envanterinde ATSO Salonu, Akdeniz Üniversitesi Konferans Merkezi, Akdeniz Üniversitesi Alanya Konaklı Kongre Merkezi, Kepez Belediyesi Mimar Sinan Kültür Merkezi, Kepez Belediyesi Arif Nihat Asya Açık Hava Tiyatrosu kongre veya toplantılar için uygun alanlar olarak yeterli nitelikleri taşımasa da etkinlik mekânı olarak tanıtım dosyalarında kullanılmıştır. Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı, NEST Kongre Merkezi dışında anılan yerlerin kongre turizmi açısından uluslararası anlamda ele alınması pek doğru değildir. Buna karşın 1.000 – 5.000 arasındaki katılımcıya hizmet verebilecek şekilde farklı kapasitelerdeki otel kompleksleriyle bütünleşik durumda bulunan kongre merkezleri de bulunmaktadır. Bugün Antalya'nın özellikle ulusal kongre turizmi konusunda ön plana çıkmasına en büyük katkıyı Otel-Kongre Merkezi kompleksleri vermektedir.

Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı gibi mekanlar genelde o dönemdeki şartlar ve gerçekleştirilmesi hedeflenen ana toplantı / etkinliklerin ihtiyacı ön planda tutularak hazırlandığı veya daha sonrasında daha büyük kapasiteli ve farklı etkinlikler dikkate alınmadan yapıldığı için sınırlı sayıdaki veya belli bir kapasiteye kadar olan etkinliklere ev sahipliği yapabilecek durumdadır. Özel sektör tarafından yapılmış olan NEST Kongre Merkezi ise bölgedeki otel-kongre merkezi konseptleri ve Antalya'da kısıtlı değerlendirilen uluslararası ve/veya 5.000 üzeri katılımlı kapalı alan etkinliklerinin olması nedeniyle belli bir kapasite ile inşa edilmiştir.

Uluslararası kongre ve fuar turizminin yarattığı katma değere karşın, Türkiye'nin coğrafi ve stratejik konumu, Türk Hava Yollarının dünyanın en çok noktasına uçuş yapan havayolu olması ve Antalya'nın "Türkiye'nin Turizm Başkenti" olarak uluslararası bilinir bir destinasyon olmasına rağmen kongre ve fuar turizmiyle ilgili potansiyelini değerlendirilemediği açıktır.

Bu raporda, mega etkinliklere ev sahipliği yapabilecek bir mekân yatırımı ile Antalya'da turizm gelirlerinin çeşitlendirilmesinden, kongre ve fuar turizminin ülke ve şehir için öneminden, kongre merkezi yatırımının mali ve sosyal çıktılarından bahsedilmiştir. Ayrıca sahadaki ihtiyaçlar, bölgenin turizm altyapı kapasitesinin değerlendirilmesi, alt ve üst yapı eksikleri, bu tür bir yatırıma ilişkin finansal, ekonomik ve sosyal analizler de raporda yer almaktadır.

Hazırlanan raporun nihai amacı, Antalya'da uluslararası standartlarda yüksek kapasiteli, mega etkinliklere ev sahipliği yapabilecek bir fuar ve kongre merkezinin kurulması; bölgenin küresel kongre ve sergi turizmindeki payının artırılması, yaratıcı ekonomi iş birliklerine ev sahipliği yapılması ve Türkiye'nin marka değerine katkı sağlanması imkanlarının yaratılabilmesidir.

2. ARKA PLAN

2.1. Stratejik Konum ve Önemi

Antalya, Akdeniz çanağının en önemli turizm destinasyonlarından biri olarak, sadece kıyı turizmiyle değil, aynı zamanda sahip olduğu devasa konaklama kapasitesiyle uluslararası etkinlikler için doğal bir merkezdir. İstanbul'un ticari merkez olma özelliğine karşılık Antalya; iklim avantajı, modern havalimanı ve Avrupa ile BDT ülkelerinden sağlanan doğrudan uçuş erişilebilirliği ile "Incentive" (Teşvik) ve büyük ölçekli bilimsel kongreler için stratejik bir avantaja sahiptir.

2.2. Sosyoekonomik Durum

Türkiye'nin turizm gelirlerinde en yüksek paya sahip illerinden biri olan Antalya'da ekonomi, büyük ölçüde hizmet sektörüne ve turizm faaliyetlerine endekslidir. Ancak turizmin mevsimselliğe bağlı kalması, iş gücü ve tesis kullanımı açısından atıl kapasite yaratmaktadır. Bir mega kongre merkezi yatırımı, bu kapasitenin 12 aya yayılmasını sağlayarak yerel istihdamı stabilize edecek ve bölge GSYH'sine yüksek katma değer sunacaktır.

Ekonomik açıdan bakıldığında, Antalya'nın Türkiye Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYH) içindeki payı, şehrin turizm ve tarım başkenti olma kimliğiyle uyumlu olarak oldukça dikkat çekicidir; 2023 yılı TÜİK İl Bazında GSYH verilerine göre yaklaşık 955 milyar 638 milyon TL (*2023 yılı ortalama EUR kuru olan 23,7482 ile yaklaşık 40 milyar 240 milyon EUR*) olup, bu değer Türkiye GSYH'sinin yaklaşık %3,6'sına tekabül etmektedir. Şehrin başlıca ekonomik faaliyetleri turizm (konaklama ve yiyecek hizmetleri), örtü altı tarım (seracılık), ticaret ve lojistik gibi uzmanlaşmış alanlarda büyük bir çeşitlilik göstermektedir.

Özellikle hizmetler sektörünün GSYH içindeki ağırlığının %70'in üzerinde olduğu Antalya'da, bu güçlü ekonomik taban şehrin Akdeniz çanağının lider turizm ve hizmet merkezi olma statüsüyle birleştiğinde; yüksek katma değerli kongre, toplantı, fuar ve etkinlik (MICE) faaliyetleri için ideal bir ekosistem sağlamaktadır. Antalya'nın sahip olduğu 600 bini aşkın yatak kapasitesi, dünyanın en yoğun havalimanlarından biri olan Antalya Havalimanının sağladığı küresel erişilebilirlik ve GSYH'ye yaptığı bu istikrarlı katkı, bir mega etkinliklere uygun kongre & fuar merkezi projesinin sağlam bir sosyoekonomik temel üzerinde yükseleceğini kanıtlamaktadır.

Antalya hem ulusal hem de uluslararası dev organizasyonlar (G20, Expo, NATO Zirveleri, IAC 2026, COP-31 gibi) için doğal bir "hub" olma özelliği taşımaktadır. Bu durum, bölgede geliştirilecek bir kongre ve fuar merkezi projesinin sadece fiziksel kapasite artışı sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda mevcut turizm gücünü 12 aya yayarak MICE sektöründe çok daha yüksek katma değerli bir ekonomik modele dönüştürme potansiyeli taşıdığını ortaya koymaktadır.

2.3. Sektörel ve Bölgesel Politikalar

Antalya'da gerçekleştirilecek ve gerektiğinde mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi yatırımı, Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedefleri ve küresel rekabet gücünü artırmaya yönelik ulusal ve bölgesel politikalarla stratejik bir uyum içerisinde olacaktır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 18 Temmuz 2025 tarihinde duyurduğu "Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı"nda belirlenen öncelikli alan olan "Nitelikli Kültür Endüstrileri Yatırımları (*Sanat bankası, müze, sahne sanatları gösteri merkezi, multidisipliner kültür/etkinlik kompleksleri, fuar merkezleri vb.*)" konusunun aynı program veya devletin başka planlamaları kapsamında Antalya için değerlendirilmesi yararlı olacaktır. Bu tür planlamaların kapsamına Antalya'nın alınması, bölgesel önceliklere göre yüksek katma değerli yatırımları destekleyecek, yerel istihdamı, mekânsal dönüşümü ve hizmet sektörünün gelişimini teşvik edecek, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı'nın da istenen amaca ulaşmasında lokomotif rolü üstlenebilecektir.

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2024 yılında hazırlanan On İkinci Kalkınma Planı'nın genel amaçlarıyla da örtüşecektir. Bu tür bir proje, sürdürülebilir kalkınmayı etkin kılmayı ve turizm sektörünü desteklemeyi temel hedef alacaktır. Planın 425. maddesi, kişi başı harcamayı artırmak amacıyla daha fazla gelir bırakan turizm çeşitlerinin geliştirilmesi, konaklama süresinin uzatılması ve konaklama dışı harcama alanlarının yaratılması gerektiğini vurgulamaktadır. Kongre ve Fuar turizmi, bu kapsamda yüksek kazanç potansiyeline sahip ve pazar alanı geniş bir alternatif turizm çeşidi olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi gibi bir yatırımın, ulusal hedefler doğrultusunda turizm gelirlerinin çeşitlendirilmesi ve artırılması için kritik bir adım olacağını da göstermektedir.

On Birinci Kalkınma Planı'nın Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu, dünya genelindeki değişen talepler doğrultusunda alternatif turizm modellerinin uygulanması gerekliliğini belirtmekte ve kongre turizmini örnek olarak sunmaktadır. Rapor, Türkiye'nin bir marka olarak tanıtımı ve imaj yenileme doğrultusunda kurumsal iş birliklerinin önemini vurgulamaktadır. Ayrıca, kongre ve fuar alanlarına yapılacak yeni yatırımların Uluslararası Kongre ve Konvansiyonlar Birliği (ICCA), Uluslararası Fuar Endüstrisi Birliği (UFI) ve Uluslararası Toplantı Profesyonelleri (MPI) gibi uluslararası birliklerin standartlarını dikkate alması gerektiğini belirtmektedir. Bu durum, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi yatırımı projesinin sadece kapasite artışı değil, aynı zamanda uluslararası rekabette öne çıkacak kalitede bir tesis olmayı hedeflemesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

T.C. Kalkınma Bakanlığı'nın 2014 tarihli Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2014-2023 Raporu da ticaretin gelişmesi, yöresel markaların tanıtımına yönelik fuar ve kongre merkezi yatırımlarının desteklenmesi ve mevcut tesislerin niteliklerinin geliştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Benzer şekilde, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığının 2023 Turizm Stratejisi, kongre turizminin gelişimi için örgütlenmenin artırılması, ulaşım merkezlerine yakın nitelikli fuar alanlarının kurulması, fuar organizasyonu düzenlenen şehirlerde konaklama kapasitesinin artırılması ve teknik personel yetiştirilmesi gibi eylemleri belirlemiştir. Tüm bu politikalar, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi yatırımı projesinin ulusal ve bölgesel kalkınma amaçlarıyla tam bir uyum içinde olacağını ve Türkiye'nin MICE sektöründeki konumunu güçlendirme hedefine doğrudan hizmet edeceğini göstermektedir.

Tablo 1: Antalya'da Gerçekleştirilecek Yüksek Kapasiteli Kongre & Fuar Merkezi Yatırımı Projesinin Ulusal ve Bölgesel Kalkınma Planlarıyla Uyumu

İlgili Alan	Uygunluk Açıklaması
On İkinci Kalkınma Planı	Yatırım, Antalya'da turizm çeşitliliğine katkı sağlayacak, yüksek gelir bırakan turizm türlerini geliştirecek ve sezon süresini uzatma hedeflerine ulaşılmasına destek olacaktır.
On İkinci Kalkınma Planı – Turizm Özel İhtisas Komisyonu Raporu	Kongre turizmi yatırımına ilişkin bu fizibilite raporu, alternatif turizm yatırımlarının fizibilite raporuyla bir bütün olarak uygunluğunun ortaya konması gerekliliğini karşılamaktadır. Yatırımın hayata geçirilmesiyle uluslararası standartlarda bir model geliştirilmiş olacaktır.
Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2014-2023	Planda belirtildiği üzere kongre merkezi ve fuar alanlarının artmasına yönelik yatırımların destekleneceği ifadesi, Antalya'da uygulanacak bu tür bir projenin bu stratejinin hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlayacağını göstermektedir.
Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planı	Eylem Planı'nda belirtilen kongre turizminin gelişimi, ulaşım merkezlerine yakın nitelikli fuar alanlarının kurulması ve konaklama kapasitesinin artırılması hedeflerine doğrudan uygunluk göstermektedir.
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı	Bakanlık Stratejik Planı'nda kongre turizminin önemi, gelişimi ve sağlayacağı sosyal ve ekonomik faydalar hususlarına doğrudan uygunluk göstermektedir.

2.4. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi fikrinin ortaya çıkışı, Antalya'nın küresel MICE pazarındaki mevcut potansiyeli ile mevcut altyapısının yetersizliği arasındaki derin çelişkiye kaynaklanmaktadır. Antalya, sahip olduğu birçok turistik ürünü, uluslararası bilinen güçlü turizm markası, büyük turizm envanteri, güçlü ulaşım altyapısı ve küresel erişilebilirliği ile uluslararası kongre ve fuar destinasyonu olarak önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen, ilin mevcut kongre ve fuar altyapısı, mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler için yetersiz kalmaktadır. Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı, NEST Kongre Merkezi gibi mevcut etkinlik merkezleri, yapıldıkları dönemdeki ihtiyaçlara göre veya gelecekte oluşabilecek talep öngörülemezliklerle tasarlanmış olup, günümüzün daha büyük kapasiteli ve farklı etkinlik gereksinimlerini karşılamakta sınırlı kalmaktadır.

Bu eksiklik, Antalya'nın dünya çapında bir kongre şehri olma potansiyelini sınırlamakta ve Türkiye'nin uluslararası kongre turizminden aldığı payı düşürmektedir. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi fikri, bu açıktan tanımlanmış pazar eksikliğine doğrudan bir yanıt olarak doğmuştur. Sektörde uzun yıllardır yer alan ve ülkemizde sektörün amiral gemisi durumunda olan bir firmanın bir parçası olarak, bu alandaki profesyonellerin, uluslararası etkinlikler sırasında karşılaştıkları fiziki yetersizlikler ve bu nedenle ev sahipliği üstlenilemeyen etkinliklerle ilgili deneyimleri, yeni nesil, yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir merkeze olan ihtiyacı somutlaştırmıştır.

Planlanacak mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi yatırımı, Türkiye'nin uluslararası etkinlik ekosistemindeki konumunu güçlendirecek ve şehir ekonomisine doğrudan katkı sağlayacak stratejik bir adım olacaktır. Bu durum, projenin sadece bir ticari boşluğu doldurmakla kalmayıp, aynı zamanda ulusal ve bölgesel stratejik hedeflerle de tam bir uyum içinde olacaktır.

2.4.1. Projenin Sektörel ve/veya Bölgesel Kalkınma Amaçlarına Uygunluğu

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'nın ve Türkiye'nin sektörel ve bölgesel kalkınma amaçlarıyla yüksek düzeyde bir uyum sergileyecektir. Ulusal kalkınma planları ve turizm stratejileri, turizm gelirlerinin çeşitlendirilmesi, turizm sezonunun geleneksel yaz aylarının ötesine yayılması ve yüksek harcama potansiyeline sahip ziyaretçilerin çekilmesi hedeflerini taşımaktadır. Kongre ve fuar turizmi, yüksek harcama potansiyeline sahip profesyonel ziyaretçi profili ve yıl boyu süren etkinlik takvimi sayesinde bu hedeflere ulaşmada kritik bir rol oynamaktadır. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi uluslararası standartlarda, yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir merkezin kurulması, Antalya'nın daha fazla uluslararası etkinliğe ev sahipliği yapmasını sağlayacak, böylece kişi başı turizm harcamalarını artıracak ve şehrin GSYH'sine önemli katkılar sunacaktır.

Antalya'nın turizm ürünleri açısından daha atıl kalmış veya dönemsel olarak değerlendirilen bölgelerinde uygulanacak bir proje, geniş ölçekli bir mekânsal dönüşümü temsil edecek, çevresindeki kentsel gelişimi ve altyapı iyileştirmelerini tetikleme potansiyeli taşıyacaktır. Ayrıca, proje Türkiye'nin uluslararası etkinlik ekosistemindeki konumunu güçlendirmesine, yaratıcı ekonomi iş birliklerine ev sahipliği yapmasına ve marka değerine katkı sağlayacaktır. Böyle bir proje, sadece ekonomik getirilerle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda sosyal ve kültürel kalkınmaya da önemli katkılar sunacaktır.

2.4.2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'nın mevcut ve gelecekteki stratejik gelişimiyle derinlemesine bağlantılı bir yatırım olacaktır. Bu tarz bir proje, Antalya'daki mevcut kongre ve fuar altyapısının mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler için yetersiz kalması sorununa doğrudan bir çözüm sunacaktır. Bu durum, geçmişteki altyapı yatırımlarının belirli dönemlerin ihtiyaçlarına göre yapıldığı, ancak günümüzün ve geleceğin gereksinimlerini karşılamakta yetersiz kaldığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu tarz bir proje, Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı ve NEST Kongre Merkezi gibi mevcut tesislere doğrudan rakip olmak yerine, onların karşılayamadığı büyük ölçekli ve çok yönlü etkinlik segmentlerine odaklanarak tamamlayıcı bir rol üstlenecektir.

Projenin turizm ürünleri açısından daha atıl kalmış veya dönemsel olarak değerlendirilen bölgelerinde yer alması, Antalya'nın en büyük kentsel dönüşüm ve altyapı entegrasyon potansiyeline de katkı sağlayacaktır. Bu noktada Çolaklı bölgesi ile Alanya arasında kalan bir bölgede bu tür bir yatırımın değerlendirilmesi, Türk Hava Yolları'nın dünyanın en çok noktasına uçuş yapan havayolu olması ve bunun yanında Antalya Havalimanı ile beraber Gazipaşa Havalimanının da potansiyelini artıracak, projenin küresel erişilebilirliğini maksimize edecektir. Bu stratejik konum, uluslararası delegelerin ve katılımcıların merkeze kolayca ulaşmasını sağlayacak, projenin başarısı için kritik bir avantaj sunacaktır. Ayrıca, proje, çevresindeki kentsel yenileme girişimlerine ve planlanan ulaşım iyileştirmelerine katkıda bulunarak, bölgenin genel gelişimine de destek olacaktır. Bu entegrasyon, projenin sadece bir fuar ve kongre merkezi olmaktan öte, Antalya'nın genel kentsel ve ekonomik gelişim stratejisinin önemli bir parçası olmasını sağlayacaktır.

2.4.3. Projenin Diğer Kurum Projeleri ile İlişkisi

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi başarısı, Antalya genelindeki diğer kurumsal projeler ve girişimlerle olan sinerjisine de bağlı olacaktır.

Bu konuda ele alınacak bir proje Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yönetilen büyük ölçekli kentsel planlama ve altyapı geliştirme projelerinden hem faydalanmasını hem de bunlara katkıda bulunmasını sağlayacaktır. Bu, toplu taşıma ağlarının (özellikle metro hatları) geliştirilmesi, yeşil alanların artırılması ve hem kongre merkezine hem de çevresindeki topluluğa hizmet edecek kentsel hizmetlerin iyileştirilmesi gibi alanları içerecektir. Ayrıca, proje, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Türkiye'yi küresel bir turizm destinasyonu olarak tanıtmaya çalışmalarıyla güçlü ilişkiler kurabilecek, bakanlığın pazarlama ve markalaşma çalışmalarından faydalanarak uluslararası etkinlikleri çekebilecektir. Akademik kurumlarla araştırma ve geliştirme alanında iş birlikleri ile sektör dernekleriyle yetenek geliştirme ve etkinlik programlama konularında ortaklıklar da projenin uzun vadeli başarısı için kritik öneme sahip olacaktır.

Bu çok yönlü kurumsal ilişkiler, projenin tek başına bir yatırım olmaktan ziyade, Antalya'nın genel kalkınma vizyonunun entegre bir parçası olacaktır.

2.4.4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'daki ve ulusal düzeydeki kilit idari kurumların stratejik planları ve performans programlarıyla güçlü bir uyum sergileyecektir. Türkiye'nin küresel turizm rekabetçiliğini artırmayı, turizm ürünlerini (MICE dahil) çeşitlendirmeyi ve turizm sezonlarını uzatmayı amaçlayan Kültür ve Turizm Bakanlığının stratejik hedefleriyle de örtüşecektir. Bu tarz bir proje, uluslararası kongreler ve fuarlar için dünya standartlarında bir mekân sağlayarak bu hedefleri doğrudan destekleyecek, uluslararası ziyaretçi sayıları, turizm gelirleri ve MICE sektöründeki büyüme ile ilgili performans göstergelerine potansiyel olarak katkıda bulunacaktır. Antalya Büyükşehir Belediyesinin kentsel gelişim, altyapı iyileştirme ve şehrin küresel cazibesini artırma stratejik planları da daha atıl kalmış veya dönemsel olarak değerlendirilen bölgelerinde gerçekleştirilecek bir proje ile önemli bir kentsel yeniden geliştirme sağlayacaktır. Bu uyum, projenin sadece ticari bir girişim değil, aynı zamanda idari kurumların daha geniş kapsamlı kalkınma ve performans hedeflerine ulaşmasında kritik bir araç olmasını sağlayacaktır.

2.4.5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi fikrinin ortaya çıkışı, Antalya'nın küresel MICE pazarındaki mevcut dinamikleri ve gelecek hedefleri arasındaki uyumsuzluğun bir sonucudur. Antalya her yıl gerçekleştirilen pek çok ulusal ve belli kapasiteye kadar olan uluslararası kongreler ile bazı fuar organizasyonlarına ev sahipliği yapmaktadır. Antalya'da geçmişte gerçekleştirilmiş bazı prestijli ve önemli etkinliğin ihtiyaçları değerlendirilerek Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı gibi etkinlik merkezleri yapılmış olup bu etkinlik merkezleri daha çok o dönemde gerçekleştirilecek etkinliklerin ihtiyaçlarına uygun olarak yapılmıştır. Bunlara ilaveten özel sektör tarafından Belek bölgesinde NEST Kongre Merkezi yapılmıştır. Buna karşın 1.000 – 5.000 arasındaki katılımıya hizmet verebilecek şekilde farklı kapasitelerdeki otel kompleksleriyle bütünleşik durumda bulunan otellere ait kongre merkezleri bulunmaktadır. Bugün Antalya'nın özellikle ulusal kongre turizmi konusunda ön plana çıkmasına en büyük katkısı Otel-Kongre Merkezi kompleksleri vermektedir. Mevcut mekanlar, inşa edildikleri dönemin ihtiyaçları veya hedeflenen pazarlar ölçeğindeki yatırım planlarına göre tasarlanmış olup, günümüzün mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlik gereksinimlerini karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu durum, Antalya'nın turizm potansiyeli ve altyapısını değerlendirerek küresel bir kongre şehri olma potansiyelini sınırlamaktadır.

Proje fikri, şahsım ve benim gibi sektör profesyonellerinin etkinlik organizasyonlarındaki doğrudan tecrübelerinden ve mevcut mekanlardaki fiziksel yetersizlikler nedeniyle kaçırılan ev sahipliği fırsatlarından beslenmektedir. Bu birinci elden sektör bilgisi, MICE turizminin yüksek katma değerli yapısının (yüksek harcama potansiyeline sahip profesyonel ziyaretçiler, yıl boyu süren etkinlik takvimi) farkındalığıyla birleşerek, yeni, amaca yönelik bir merkeze olan ihtiyacı pekiştirmektedir.

3. MEGA ETKİNLİKLERE DE EV SAHİPLİĞİ YAPABİLECEK YÜKSEK KAPASİTELİ BİR KONGRE & FUAR MERKEZİ PROJESİ GEREKÇESİ

3.1. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi

Antalya, G20 Zirvesi ve Expo 2016 gibi dünya çapındaki organizasyonlara ev sahipliği yaparak operasyonel yetkinliğini kanıtlamıştır. Mevcut durumda talep, genellikle 5 yıldızlı otellerin bünyesindeki salonlarla karşılanmaktadır. Ancak 10.000+ katılımcılı "mega" tip kongreleri veya uluslararası ihtisas fuarları için müstakil, çok fonksiyonlu ve ileri teknolojiyle donatılmış bağımsız bir merkezin eksikliği, bölgenin küresel pazar payını sınırlamaktadır.

MICE turizmine olan talep hem küresel hem de ulusal düzeydeki çeşitli faktörler tarafından yönlendirilmektedir. Küresel olarak, ekonomik küreselleşme, bilgi alışverişi, ağ oluşturma ve doğrudan ticari etkileşimlere duyulan artan ihtiyaç, kongrelerin, konferansların ve ticari fuarların büyümesini sürdürmektedir. MICE sektörü, turizmin yüksek katma değerli bir segmenti olup, kişi başı harcaması ortalama 1.000 ABD Doları olan genel turizm harcamalarına kıyasla çok daha yüksek bir tutar olan 2.500 ABD Doları seviyelerine kadar

çıkabilmektedir. Bu yüksek harcama potansiyeli, MICE'ı ekonomik kalkınma için cazip bir sektör haline getirmektedir.

Talebi belirleyen temel göstergeler şunlardır:

- **Küresel MICE Pazarı Büyümesi:** Küresel MICE sektörünün ekonomik büyüklüğü 2017'de 805 milyar ABD Doları olarak belirlenmiş olup, bu rakamın 2021'den 2028'e kadar %21,3'lük bir ekonomik büyümeye 1.337,4 milyar ABD Dolarına ulaşacağı tahmin edilmiştir. Bu, sektörün sağlam ve genişleyen bir küresel pazara sahip olduğunu göstermektedir.
- **Türkiye'nin Stratejik Konumu:** 2013'te 18. sıradan 2019'da 40. sıraya gerilemesine rağmen, Türkiye, İstanbul'un ana kapısı olmasıyla birlikte, Antalya özelinde de yüksek turizm altyapısı ve potansiyeli, güçlü ulaşım altyapısı ve zengin doğal ve kültürel mirası gibi doğal avantajlara sahiptir. Bu faktörler, doğru altyapı sağlandığında Antalya ve Türkiye'yi uluslararası etkinlikler için doğal bir çekim merkezi haline getirebilecektir.
- **Sektörel İhtiyaçlar:** Talep aynı zamanda belirli sektörlerin uzmanlaşmış sergiler, bilimsel kongreler (özellikle tıp, teknoloji ve bilim alanlarında) ve kurumsal toplantılar için duyduğu ihtiyaçlardan da kaynaklanmaktadır. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek çok fonksiyonlu ve yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, 10.000'den fazla katılımcılı konserler, sahne gösterileri, özel etkinlikler ve salon sporları gibi geniş bir yelpazedeki bu farklı sektörel talepleri karşılamayı hedefleyebilecektir. MICE sektörünün yüksek ekonomik getirisi ve küresel büyüme potansiyeli, Antalya için bu alandaki yatırımların sadece bir gereklilik değil, aynı zamanda önemli bir ekonomik fırsat olduğunu ortaya koymaktadır.

3.1.1. Mevcut Talep Düzeyi Hakkında Bilgiler

Antalya'daki MICE faaliyetlerine yönelik mevcut talep önemli olmakla birlikte, mevcut altyapı tarafından küresel pazar için büyük ölçüde kısıtlanmaktadır. Küresel düzeyde, MICE sektörü dünya turizm gelirlerinin yaklaşık %30'unu karşılamaktadır. Ancak, Türkiye'nin bu sektördeki performansı son yıllarda bir düşüş eğilimi göstermiştir. ICCA verilerine göre, Türkiye'nin düzenlenen toplantı sayısına göre dünya sıralaması 2013'teki 18. sıradan (221 toplantı ile) 2019'da 40. sıraya (97 toplantı ile) gerilemiş olup, küresel toplantı pazarındaki payı sadece %0,73'tür. Benzer şekilde, Türkiye'ye iş amaçlı gelen turist sayısı da 2013'teki zirvesinden sonra düşüş eğilimi göstermiştir. Bu durum, sahip olduğu potansiyelle rağmen Türkiye'nin uluslararası iş etkinliklerini çekme konusunda zemin kaybettiğini göstermektedir.

Antalya'daki Cam Piramit veya Anfaş gibi tesisler maalesef teknolojik ve yapısal olarak artık ulusal orta ölçekli etkinliklerde dahi gerekli yeterlilikleri karşılamakta zorlanmaktadır. Expo Alanı şu ana kadar 2016'da gerçekleştirilen Expo sonrasında verimli kullanamamış ve atıl kalmıştır. COP-31 etkinliğine yönelik bazı iyileştirme ve düzenlemeler sonrası bir potansiyel sunabilecektir. NEST Kongre Merkezi ise "sınırlı sayıdaki veya belli bir kapasiteye kadar olan" etkinliklere ev sahipliği yapabilecek durumdadır. Bu, mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler için karşılanamayan bir talep olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, "mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler" ile "10.000+ kişi katılımlı konser, sahne gösterileri, özel etkinlikler ve salon sporları etkinlikleri" gibi geniş bir hedef kitleye odaklanarak, mevcut mekanların karşılayamadığı bu spesifik, yüksek değerli pazar segmentini yakalayabilecektir. Türkiye'nin MICE sıralamasındaki bu gerilemesi, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesini, ulusal düzeyde rekabet gücünü yeniden kazanmak için stratejik bir gereklilik olarak ortaya çıkarmaktadır. Proje, Antalya'nın ve Türkiye'nin küresel konumunu güçlendirerek, daha önce Türkiye'yi pas geçen etkinlikleri çekme potansiyeline sahip olacaktır.

Tablo 2: Türkiye ve Antalya Yıllara Göre Düzenlenen Toplantı Sayısı ve Dünya Sıralaması

	Türkiye			Antalya			İstanbul		
	Toplantı Sayısı	Dünya Sıralaması	Avrupa Sıralaması	Toplantı Sayısı	Dünya Sıralaması	Avrupa Sıralaması	Toplantı Sayısı	Dünya Sıralaması	Avrupa Sıralaması
2010	160	20	12	23	79	42	109	7	6
2011	159	23	14	23	92	51	113	9	8
2012	179	21	13	21	109	56	128	9	8

2013	221	18	10	23	103	57	146	8	7
2014	190	19	11	30	81	45	130	9	8
2015	211	18	11	27	100	54	148	8	7
2016	103	37	20	13	203	109	62	39	23
2017	57	49	26	16	165	89	20	133	74
2018	55	52	26	12	225	112	33	84	46
2019	97	40	22	13	210	110	58	44	27
2020	Pandemi nedeniyle yeterli rapor bulunmamaktadır.								
2021	Pandemi nedeniyle yeterli rapor bulunmamaktadır.								
2022	82	31	19	9	202	123	58	23	20
2023	119	31	19	17	133	76	72	21	16
2024	122	33	19	13	183	107	86	20	15

ICCA Statistics Report Country & City Rankings – 2010-2024

3.1.2. Mevcut Kapasite ve Geçmiş Yıllar Kapasite Kullanım Oranları

Antalya, halihazırda Cam Piramit, Anfaş, Expo Alanı ve NEST Kongre Merkezi gibi çeşitli kongre ve fuar merkezlerine sahiptir. Bu mekanlar geçmişte ve şu anda şehrin etkinlik ihtiyaçlarına hizmet etmiş olsa da mevcut kapasiteleri ve fonksiyonel yetenekleri, Türkiye'nin ev sahipliği yapmayı hedefleyeceği "mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinlikler" için yetersiz kalmaktadır. Bu durum, sadece mekân sayısının değil, aynı zamanda mekanların kalitatif olarak modern ve büyük ölçekli etkinliklerin gereksinimlerini karşılama yeteneğinin de sınırlı olduğunu göstermektedir. Mevcut tesisler, esnek alanlar, ileri teknoloji altyapısı ve entegre hizmetler açısından günümüz küresel standartlarının gerisinde kalabilmektedir.

Antalya, hatta ülkemizdeki mevcut altyapının bu yetersizliği, ülkemizin büyük ölçekli uluslararası kongreler ve sergiler için küresel sahnede etkin bir şekilde rekabet etme yeteneğini kısıtlamaktadır. Bu durum, Türkiye'nin küresel MICE destinasyonu potansiyeline kıyasla daha düşük bir kapasite kullanım oranına sahip olmasına yol açmakta ve ekonomik büyüme ile uluslararası görünürlük açısından fırsatların kaçırılmasına yol açmaktadır. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi ile yeni nesil, yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir mekân sağlanabilecek, mevcut tesislerin yetersiz kalması nedeniyle talep olunamayan etkinlikler gerçekleştirilebilecek ve böylece Türkiye ve Antalya'nın uluslararası MICE sektöründeki potansiyeli tam olarak ortaya çıkarılabilecektir. Böylece, Türkiye'nin MICE potansiyelini küresel standartlara yükseltme ve kaçırılan ekonomik fırsatları somut faydalara dönüştürme imkânı yaratılabilecektir.

3.2. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesinin uzun vadeli yapılabirliğini ve etkisini doğrulamak için Antalya'daki MICE talebinin gelecekteki gelişimini tahmin etmek büyük önem taşımaktadır. Bu tahmin, küresel eğilimleri, ulusal büyüme senaryolarını ve Antalya'nın benzersiz konumunu dikkate almaktadır.

3.2.1. Bölgenin Ekonomik Büyüme Senaryosu ve Talep Tahminleri ile İlişkisi

Antalya'nın turizm başta olmak üzere tarım, ticaret ve lojistik gibi çeşitli sektörleri kapsayan güçlü ve çeşitlendirilmiş ekonomik yapısı, gelecekteki MICE talebi için sağlam bir temel oluşturmaktadır. Ayrıca Antalya'nın ulusal kongre ve toplantılar için aranan bir destinasyon olması Antalya'yı doğal bir merkez konumuna getirmektedir. Bu kapsamda toplantı ve etkinlikler için büyük ölçekli etkinliklere uygun altyapının elverişli hale getirilmesi, şehrin sadece "deniz-kum-güneş" odaklı turizm yaklaşımı haricinde iş amaçlı seyahat, toplantılar ve sergilere olan talebin de doğal olarak artmasını sağlayacaktır.

Küresel MICE sektörünün kendisi de önemli bir büyüme potansiyeli taşımaktadır; 2021'den 2028'e kadar %21,3'lük bir ekonomik büyümeye 2028 yılına kadar 1.337,4 milyar ABD Dolarına ulaşması öngörülmüştür. Antalya, güçlü turizm altyapısı, potansiyeli ve turizmde lider bir küresel şehir olma stratejik vizyonuyla, gerekli MICE altyapısına sahip olduğunda bu sektördeki büyümeden önemli bir pay alma konusunda oldukça iyi konumlanacaktır. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, mevcut kapasite sınırlamalarını gidererek, bu öngörülen büyümeyi katalize

edecek ve şehrin ekonomik dinamizmini ve küresel hedeflerini doğrudan yansıtan etkinliklere ev sahipliği yapmasını sağlayacaktır. Bu durumda, MICE sektörü Antalya'nın ekonomik büyümesinin hem bir yansıması hem de itici gücü olacaktır. Gelişen bir ekonomi, daha fazla iş faaliyeti üreterek konferans, fuar ve kurumsal etkinliklere olan talebi artıracaktır. Antalya'nın yanı sıra ülkemiz için de güçlü bir MICE sektörü, uluslararası işletmeleri ve yatırımları çekerek ekonomik büyümeyi daha da teşvik edecektir. Bu nedenle Antalya'da gerçekleştirilecek mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'nın ve Türkiye'nin ekonomik gidişatını destekleyecek ve ondan destek alan döngüsel bir yapının katalizörü olacaktır.

İş amaçlı seyahat eden kongre, toplantı ve etkinlik ziyaretçileri, ortalama bir tatil turistinden 3 ila 4 kat daha fazla harcama yapmaktadır. Bu durum, Antalya'daki yerel esnaf, lojistik sağlayıcılar ve yan hizmet sektörleri için doğrudan gelir artışı anlamına gelecektir. Özellikle "her şey dahil" sistemiyle ve "otele giren misafirin dışarı çıkmaması" durumuyla özdeşleşen Antalya için bu segment önem arz etmektedir. Orta-uzun vadede MICE sektörü vesilesiyle Antalya'daki her şey dahil sisteminin de belli bir planlama dahilinde terk edilmesi, ziyaretçileri ekstra harcama yapmaya teşvik edecek modellerin oluşturulması sağlanabilecektir.

3.2.2. Talebin Gelecekteki Gelişim Potansiyeli ve Talebin Tahmini

Antalya ve Türkiye'deki MICE talebinin gelecekteki gelişim potansiyeli, küresel sektör büyümesi ve şehrin benzersiz rekabet avantajları sayesinde oldukça umut vericidir. Küresel MICE sektörünün önemli ölçüde büyümesi ve 2028 yılına kadar tahmini 1.337,4 milyar ABD dolarına ulaşması beklenmektedir. Buna paralel olarak, Türkiye'ye iş amaçlı gelen turist sayısında da artış öngörülmekte olup, 2030 yılına kadar iş amaçlı etkinlikler için 2,2 milyonun üzerinde kişinin Türkiye'ye geleceği tahmin edilmektedir. Türkiye'nin ana uluslararası kapısı ve iş merkezi olan İstanbul'un, bu büyümenin büyük kısmını karşılaması beklenmektedir. Ancak İstanbul'da da mega etkinliklere ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi bulunmamaktadır. Bu noktada Antalya'da böylesi bir projenin gerçekleştirilmesi beklenen büyüme ve ziyaretçilerin Antalya'ya yönlendirilmesini sağlayacak, Antalya'nın turizm potansiyelini ve gelirlerini artırmasına imkân verecektir.

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesinin, Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel olarak aktif şekilde turizm envanteri içerisinde yer alan bölgelerinden birinde değerlendirilmesi uygun olacaktır. Böylece uygun alanların daha rahat kullanılması, gelişmiş ve geliştirilmeye elverişli ulaşım ağlarıyla entegrasyon imkânı sağlanması mümkün olabilecektir. Böylece mega etkinliklere (10.000'den fazla katılımcılı konserler, sahne gösterileri, özel etkinlikler, salon sporları) ev sahipliği yapabilme yeteneği, gelir akışlarını çeşitlendirecek ve mevcut altyapı sınırlılıkları nedeniyle şu anda Antalya ve Türkiye'yi pas geçen daha geniş bir etkinlik yelpazesini buraya çekecektir.

Antalya'nın ulusal bazda güçlü olan iş amaçlı uluslararası turizm potansiyeli oldukça büyüktür. Antalya için kongre, toplantı ve etkinlikler konusunda en uygun altyapı, hizmet ve lojistik imkânları Belek bölgesinde ön plana çıkmaktadır. 2000'li yılların başından itibaren bölgede yapılan otel-kongre merkezi kompleksleri ve ardından bölgede yapılan NEST Kongre Merkezi yatırımı ile Belek bölgesi sadece Antalya için değil, tüm Türkiye'de ön plana çıkan bir kongre, toplantı, etkinlik destinasyonu durumundadır. Buna karşın, Belek bölgesinde otel-kongre merkezi komplekslerinin ön plana çıkması, bu tesislerde her şey dahil hizmet sunulması ve bölgede yakalanan golf, futbol, yaz tatili gibi turistik ürün segmentlerindeki çeşitlendirme nedeniyle kongre, toplantı ve etkinlik grupları için uygunluk dönemleri çok kısıtlı zaman aralıklarına sıkışmaktadır. Otel-kongre merkezi komplekslerinde yapılan etkinliklerde konaklayan katılımcılar için konakladıkları tesislerde yapılan toplantılarda ayrıca bir salon kirası veya ek ücret ödenmemektedir. Bu durum, kapasitenin yeterli olduğu tesisler haricinde salon kirası ödenerek etkinlik merkezinin kullanıldığı NEST Kongre Merkezi gibi tesislerin, etkinlikler için en son noktada tercih edilmesine neden olmaktadır. Bu tür tesisler ancak çok büyük kapasiteli ulusal ve uluslararası etkinlikler için uygun bir mekân olabilmektedir. Belek bölgesi için ana müşteri grubu Almanya ve BDT ülkeleri başta olmak üzere gün geçtikçe Avrupa, Uzak Doğu ve Güney Amerika pazarlarıyla çeşitlenmektedir. Mevsimsel uygunluğun getirdiği avantaj ile tatil döneminin uzaması Mayıs-Kasım ayları aralığını tatil müşterileri, Ekim-Nisan dönemi aralığını golf grupları, Aralık-Şubat aralığını da futbol grupları için satılabilir dönem haline getirmiştir. Bu tabloya bakıldığında, golf ve futbol gruplarının yoğunluğu ve

yıllara göre kayan Ramazan dönemi nedenleriyle iş amaçlı kongre, toplantı ve etkinliklere yönelik seyahatler için Belek bölgesinde kasım-şubat dönemi uygun olabilmektedir.

Her ne kadar Belek bölgesi kongre, toplantı ve etkinlikler için en uygun altyapıyı sağlasa da mega etkinliklere ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli bir kongre & fuar merkezi projesinin Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel olarak aktif şekilde turizm envanteri içerisinde yer alan bölgelerinden birinde değerlendirilmesi gerekli olacaktır. Kongre ve fuarların yoğunlaştığı bahar ve kış ayları, Antalya turizminin en düşük olduğu dönemlerdir. Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel olarak aktif şekilde turizm envanteri içerisinde yer alan bölgelerinden birinde yapılacak bu yatırım, dönemsel olarak kapanan veya düşük doluluk oranları ile işletilen otellerin yüksek doluluk oranlarına ulaşmasını sağlayarak "ölü sezon" maliyetlerini minimize edecektir. Bu anlamda, Çolaklı – Alanya arasında bulunan bölge uygun bir seçenek olarak ön plana çıkabilecektir.

Bölgedeki tarım, gıda ve kreatif endüstriler, düzenlenecek ihtisas fuarları aracılığıyla uluslararası alıcılarla buluşma imkânı bulabilecektir. Bu yatırım, sadece turizm değil, aynı zamanda Antalya'nın ihracat kapasitesini de artıran bir katalizör işlevi göreceklerdir.

Uluslararası her büyük kongre, fuar ve muhtelif etkinlikler binlerce karar verici ve kanaat önderinin Antalya'yı deneyimlemesini sağlayacaktır. Bu, doğrudan reklam harcamalarından çok daha etkili ve kalıcı bir "güvenli/modern destinasyon" imajı oluşturmaya da katkı sağlayacaktır.

Antalya'nın küresel turizm şehri statüsü ve potansiyeli göz önüne alındığında, doğru pazarlama ve operasyonel stratejilerle daha iddialı bir büyüme oranı elde edilebilir. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'nın doğal, kültürel ve tarihi cazibesıyla de desteklenecek, bu da MICE katılımcıları için benzersiz deneyimler sunarak konaklama sürelerini uzatmalarını ve kişi başı harcamaları artırmalarını sağlayabilecektir. Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi, Türkiye'nin mevcut altyapı darboğazlarını ortadan kaldıracak ve daha üst düzey etkinlikleri çekerek Türkiye ve Antalya'nın MICE pazarındaki büyümesini hızlandırmak üzere tasarlanmış stratejik bir yatırım olacaktır. Böylesi bir yatırım sadece mevcut talebe yanıt vermekle kalmayıp, aynı zamanda yeni talebi aktif olarak teşvik edecek ve böylece genel ulusal eğilimlerden daha yüksek bir büyüme oranına ulaşmanın önünü açabilecektir.

Tablo 3: Mega Etkinliklere Ev Sahipliği Yapabilecek Yüksek Kapasiteli ve Çok Fonksiyonlu Bir Kongre & Fuar Merkezi Projesi için SWOT Analizi

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
Antalya'nın küresel turizm potansiyeli ve güçlü ulaşım altyapısı (Türk Hava Yolları'nın geniş ağı ile de desteklenerek)	Yatırımın yüksek maliyeti
Antalya'nın tarihî ve kültürel zenginliği, uluslararası çekim merkezi olması	Mevcut durumda Türkiye'nin MICE sektöründeki dünya sıralamasındaki gerileme eğilimi
Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel aktif şekilde turizm envanteri içerisinde yer alan bölgelerin değerlendirilmesi ile ek katma değer sağlanması	
Mevcut kongre ve fuar altyapısının mega etkinlikler için yetersiz kalması nedeniyle oluşan doldurulabilir boşluk	
MICE turizminin yüksek katma değerli ve yıl boyu süren etkinlik takvimi sunması	
Fırsatlar	Tehditler
Küresel MICE sektörünün 2028 yılına kadar %21,3 oranında büyüme potansiyeli	Küresel ekonomik dalgalanmalar ve kur riskleri
Türkiye'ye iş amaçlı gelen turist sayısındaki potansiyel artış ve Antalya'nın bu artıştan en çok payı alma potansiyeli	Küresel krizler gibi mücbir sebeplerin etkinlikleri iptal etme veya erteleme riski

Projenin, Antalya'nın turizm gelirlerini çeşitlendirme ve 12 aya yayma hedeflerine doğrudan katkı sağlaması	Uluslararası rekabette diğer küresel MICE destinasyonlarının güçlü konumları
Kreatif ekonomi iş birliklerine ev sahipliği yapma ve Türkiye'nin marka değerine katkı sağlama imkânı	Projenin büyüklüğü ve karmaşıklığı nedeniyle uygulama sürecinde ortaya çıkabilecek teknik ve idari zorluklar
Çok fonksiyonlu yapı oluşturularak konser, sahne gösterileri, spor etkinlikleri gibi mega etkinliklere ev sahipliği yaparak gelir çeşitliliği yaratma	Yatırımın geri dönüş süresini etkileyebilecek beklenenden düşük kapasite kullanım oranları
Yerel kalkınmayı tetikleme, istihdam yaratma ve mekânsal dönüşümü sağlama potansiyeli	

3.2.3. Talep Tahminlerine Temel Teşkil Eden Varsayımlar, Çalışmalar ve Kullanılan Yöntemler

Mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi için talep tahminleri, yerleşik ekonomik ve turizm tahmin metodolojileri temel alınarak oluşturulmuştur. Birincil yöntem, geçmiş verilerdeki büyüme ve düşüş oranlarındaki eğilimleri analiz etmek ve bu eğilimleri geleceğe yansıtmaktır. Bu yaklaşım, küresel MICE sektörü büyümesine, ulusal iş amaçlı turist gelişlerine ve dolayısıyla İstanbul'un potansiyel payına uygulanmaktadır.

Bu tahminlerin temelini oluşturan ana varsayımlar şunlardır:

- **Küresel MICE Sektörü Büyümesi:** Tahminler, küresel MICE sektörünün öngörülen büyüme yörüngesini sürdüreceğini, 2021'den itibaren %21,3 büyüme oranıyla 2028 yılına kadar 1.337,4 milyar ABD dolarına ulaşacağını varsaymaktadır. Bu, sektörün dayanıklılığına ve uzun vadeli genişlemesine olan inancı yansıtmaktadır.
- **Türkiye'nin MICE Toparlanması ve Büyümesi:** Türkiye'nin MICE sıralamasındaki ve iş amaçlı turist sayılarındaki son düşüşü tersine çevireceği, 2030 yılına kadar tahmini 2.2 milyonun üzerinde iş amaçlı turistini geleceği varsayılmaktadır. Bu toparlanma, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi gibi stratejik yatırımlara ve etkili tanıtım çabalarına bağlıdır.
- **Antalya'nın Payının Artırılma Potansiyeli:** Önemli bir örtük varsayım, Türkiye'nin birincil ekonomik ve uluslararası merkezi olan İstanbul'un, ulusal MICE büyümesinin büyük çoğunluğunu çekeceğidir. Buna karşın hayata geçirilecek mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi, Antalya'nın küresel turizm potansiyeli ve konumu ve böyle bir yatırım ile geliştirilecek altyapısı göz önüne alındığında İstanbul'dan daha öne çıkacağı ve daha yüksek bir büyüme oranı yakalayacağı örtük olarak varsayılmaktadır.
- **Yeni Altyapının Etkinliği:** Tahminler, mega etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesinin "yeni nesil, yüksek kapasiteli ve çok fonksiyonlu" yapısının, mevcut altyapının karşılayamadığı etkinlikleri etkin bir şekilde çekeceğini ve böylece yeni talebi teşvik ederek Antalya ve Türkiye'nin pazar payını artıracaklarını örtük olarak varsaymaktadır. Yeni bir projenin ölçeği ve uluslararası hedefleri göz önüne alındığında, daha sağlam talep tahminleri için ek çalışmaların kullanılması gerekmektedir. Bunlar şunları içerebilir:
  - **Ekonometrik modelleme:** MICE talebini etkileyen çeşitli makroekonomik faktörleri (GSYH büyümesi, döviz kurları, küresel ticaret hacimleri) hesaba katmak.
  - **Çekim modelleri:** Antalya'nın MICE destinasyonu olarak rakip şehirlere göre çekim gücünü değerlendirmek.
  - **Uzman görüşmeleri ve Delphi panelleri:** Gelecekteki eğilimler ve Antalya'nın rekabet avantajları hakkında önde gelen uluslararası etkinlik organizatörlerinden ve MICE sektörü uzmanlarından nitel bilgiler toplamak.
  - **Senaryo planlaması:** Farklı ekonomik ve jeopolitik koşullar altında talebi değerlendirmek.

Bu yaklaşımlar, projenin sadece mevcut eğilimlere değil, aynı zamanda gelecekteki pazar dinamiklerine ve potansiyel risklere karşı da hazırlıklı olmasını sağlayarak, yatırım kararının daha sağlam temellere dayanmasına yardımcı olacaktır.

3.2.4. Yüksek Kapasiteli ve Çok Fonksiyonlu Bir Etkinlik Merkezi için Uygun Olabilecek Bölgeler

Sadece toplantı / etkinlik alanlarının oluşturulması haricinde yerel ulaşım, altyapı, konaklama, yiyecek-içecek imkânları vb. gibi faktörler de dikkate alınarak uygun bölgelerin tespit edilmesi gerekecektir. Sayılan faktörler dikkate alınarak uygun olabileceği düşünülen bölge ve alanlar şu şekilde olabilecektir.

3.2.4.1. Kundu Bölgesi

Aksu ilçesi Kundu Mahallesinde bulunan toplamda 1.033.530 m² alana sahip 13551/74, 13551/76 ve 13551/121 ada ve parsel numaralı orman vasfı taşıyan (gerçekte makilik / çalılık) alan değerlendirilebilecektir. Söz konusu alanın bir bölümünde dahi istenen özelliklerde bir tesis yapılabilecek, hatta bir bölüm alan 4 yıldız sınıfında, etkinlik katılımcılarının tercih edeceği tarzda yüksek oda kapasiteli bir tesis için değerlendirilebilecektir. Bu bölgenin hemen yakınında Kundu bölgesi otelleriyle birlikte 10-12 km mesafe içerisinde Belek bölgesi otellerinin olması ciddi bir lojistik avantaj sağlayacaktır. Bölgenin Antalya havalimanına uzaklığı, çevrede pek çok yiyecek-içecek tesisi ve sosyal alanların bulunması da ayrıca avantaj sağlayacaktır.

3.2.4.2. Manavgat Bölgesi

Çolaklı, İlica veya Hatipler bölgesinde değerlendirilebilecek uygun bölgeler

3.2.4.3. Sorgun Bölgesi

Manavgat ilçesi Sorgun bölgesinde Ayıgürü mevkisinde (Çamlıburun / Yörükyurdu) bulunan toplamda 3.741.641 m² alana sahip 1114 parsel numaralı orman vasfı taşıyan alanın bir bölümü değerlendirilebilecektir. Bölge çevresinde pek çok konaklama, yiyecek-içecek tesisinin bulunması, ayrıca Antalya Havalimanı ile Gazipaşa Havalimanı arasındaki bir noktada olması lojistik olarak avantaj sağlayacaktır. Bununla birlikte bölgedeki otellerin hemen hemen hepsinin yılın belli bir döneminde hizmet vermesi nedeniyle bu bölgede böyle bir etkinlik mekanının yer alması bölgeye değer katacak ve ölü sezonun değerlendirilmesini sağlayacak, geceleme sayılarını artıracak bir etken olacaktır.

3.2.4.4. Manavgat Demirciler Bölgesi

Manavgat ilçesi Demirciler mahalle/köyünde bulunan toplamda 869.000 m² alana sahip 138/287 ada/parsel numaralı mera vasfı taşıyan alanın bir bölümü değerlendirilebilecektir.

3.2.4.5. Manavgat Örenşehir Bölgesi

Manavgat ilçesi Örenşehir mahalle/köyünde bulunan toplamda 1.043.000 m² alana sahip 222/1 ada/parsel numaralı orman vasfı taşıyan alanın bir bölümü değerlendirilebilecektir.

3.2.4.6. Alanya Bölgesi

Alanya ilçesi Elikesik mahalle/köyünde "İlisuluk" mevkiinde bulunan toplamda 8.780.270 m² alana sahip 223/55 ada/parsel numaralı orman vasfı taşıyan alanın bir bölümü değerlendirilebilecektir.

4. DÜNYADAKİ ÖRNEKLER

4.1. Öne Çıkan Destinasyonlar ve Etkinlik Merkezleri

Dünyadaki ve özellikle Avrupa'daki benzer örneklere bakıldığında, prestijli ve büyük toplantılar, yüksek kapasiteli kongre merkezleri ve şehirlerde gerçekleştirilmektedir. Türkiye'de gerek İstanbul gerekse Antalya değerlendirildiğinde büyük kapasiteli ve çok amaçlı kullanılabilir kongre ve fuar merkezleri dışında ihtiyaç duyulacak tüm lojistik imkanlar en üst düzeyde bulunmaktadır. Türkiye, konaklama imkânları, uluslararası ulaşım, hizmet sektörünün yüksek standartları, genel ilgi çekici alanlara ulaşım, yeme-içme olanakları ve tesisleri gibi birçok tamamlayıcı unsur ile yeterliliği olan bir destinasyondur. Fakat Avrupa ve Dünya'da gerçekleştirilen büyük ve prestijli toplantılara aday olunabilmesi için mevcut kongre merkezlerinden daha büyük ve diğer kongre merkezlerini destekleyici bir tesis gereklidir. Maalesef ülkemizde ne İstanbul ne de Antalya'da Avrupa ve dünyanın öne çıkan şehirlerindeki büyük tesislerle yarışacak kongre ve fuar merkezleri bulunmamaktadır.

Antalya veya başka bir şehrimizde en azından bir tane ana salon kapasitesi 7.500 ve üzerinde olacak bir oditoryumu bulunan, minimum 150.000 m² fuar – sergi alanının sunulabileceği, kongre ve toplantıların yanı sıra, birçok özel etkinliğin de ihtiyaç halinde aynı anda gerçekleştirilebilmesine uygun, lojistik destek ve etkinliklerdeki hizmetlerin kolay sağlanmasına olanak sağlayacak bir tesis gereklilik arz etmektedir.

Kongre ve fuarlara 4-5 günlük katılım gösteren bir katılımcı, kayıt, konaklama, yeme-içme hizmetleri, havayolu, şehir içi transfer, hediyelik eşya vb. gibi harcamaları için yaklaşık olarak 2.250 – 4.000 Euro arasında harcama yapılmasını sağlamaktadır. Buna karşılık, ülkemize tatil için gelen bir turist ise 10 – 14 günlük süreçte 2025 rakamlarına göre ortalama 1.000 Euro civarında harcama yapmaktadır. Avrupa'da her yıl gerçekleştirilen ve büyük kapasiteleri nedeniyle önemli kongrelere ev sahipliği yapan şehirler her yıl düzenli olarak büyük ekonomik faydalar sağlamaktadır.

Aşağıda, "ICCA Statistics Report 2015 – 2024" verileri kullanılarak bazı tablolar paylaşılmıştır.

Tablo 4: Bölgeler Bazında Gerçekleştirilen Kongre / Toplantı Sayısı (2015 – 2024)

Bölge	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toplam
Avrupa	7.293	7.536	7.726	7.815	7.769	489	1.462	6.679	6.422	6.172	59.363
Asya	2.661	2.828	2.838	2.976	2.898	248	442	1.273	2.061	2.041	20.266
Kuzey Amerika	1.710	1.682	1.772	1.679	1.645	119	177	1.246	1.275	1.111	12.416
Latin Amerika	1.297	1.303	1.280	1.334	1.260	72	126	765	877	903	9.217
Afrika	418	445	459	515	482	48	110	345	436	380	3.638
Okyanusya	343	329	359	370	367	36	28	173	301	283	2.589
Orta Doğu	173	183	161	165	185	21	70	155	192	209	1.514
Total	13.895	14.306	14.595	14.854	14.606	1.033	2.415	10.636	11.564	11.099	109.003

ICCA Statistics Report 2015 - 2024

Tablo 5: Ülkeler Bazında Gerçekleştirilen Kongre / Toplantı Sayısı – İlk 20 ve Türkiye (2015 – 2024)

Sıra	Ülke	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toplam
1	ABD	1.162	1.125	1.113	1.115	1.051	75	113	812	820	709	8.095
2	İtalya	602	567	604	627	635	35	110	614	612	635	5.041
3	İspanya	576	605	632	662	645	43	133	631	568	536	5.031
4	Almanya	704	789	778	739	803	59	126	575	543	491	5.607
5	Birleşik Krallık	674	714	709	664	627	24	71	516	472	481	4.952
6	Fransa	620	603	591	652	652	38	128	563	516	432	4.795
7	Japonya	442	500	470	531	558	34	74	251	389	428	3.677
8	Hollanda	345	397	350	415	389	25	45	314	348	295	2.923
9	Portekiz	287	322	314	339	360	18	75	324	318	290	2.647
10	Kanada	343	334	411	359	362	13	23	254	278	252	2.629
11	Çin Halk Cum.	482	553	497	544	572	33	137	131	237	249	3.435
12	Güney Kore	323	314	335	319	271	44	73	190	276	243	2.388
13	Belçika	255	241	245	304	274	22	84	288	241	238	2.192
14	İsveç	232	285	296	281	254	13	38	212	249	235	2.095

15	Brezilya	310	272	259	255	233	9	15	119	185	234	1.891
16	Avusturya	272	299	306	278	251	22	59	262	218	233	2.200
17	Avustralya	277	240	282	292	290	26	24	138	239	227	2.035
18	Yunanistan	169	177	166	192	218	13	55	213	212	211	1.626
19	Polonya	225	234	249	249	230	13	51	161	198	191	1.801
20	Finlandiya	165	199	182	167	188	9	27	170	155	186	1.448
33	Türkiye	228	109	72	72	112	7	23	99	146	122	990

ICCA Statistics Report 2015 - 2024

Tablo 6: Şehirler Bazında Gerçekleştirilen Kongre / Toplantı Sayısı – İlk 20 Şehir, İstanbul ve Antalya (2015 - 2024)

Sıra	Şehir	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Toplam
1	Viyana	178	200	209	199	163	12	40	177	152	154	1.484
2	Lizbon	147	155	159	162	194	10	38	151	157	153	1.326
3	Singapur	161	165	166	165	156	8	29	112	158	144	1.264
4	Barselona	184	195	211	181	171	10	32	159	150	142	1.435
5	Prag	138	142	172	157	150	12	24	147	139	131	1.212
6	Paris	219	213	228	235	253	17	32	162	180	124	1.663
7	Seul	145	152	167	145	128	16	18	80	114	124	1.089
8	Bangkok	118	128	126	151	139	11	8	55	112	115	963
9	Roma	115	120	118	114	124	5	25	107	129	114	971
10	Atina	85	82	85	104	117	12	36	121	98	111	851
11	Madrid	138	146	150	172	165	11	35	144	122	105	1.188
12	Londra	201	184	222	184	168	7	19	134	121	105	1.345
13	Kopenhag	151	137	143	145	134	8	32	125	107	101	1.083
14	Brüksel	129	113	102	134	105	13	52	146	104	100	998
15	Milan	111	72	78	77	83	7	13	73	69	100	683
16	Tokyo	114	128	121	134	147	6	15	44	109	97	915
17	Amsterdam	115	154	124	148	131	10	16	97	105	94	994
18	Buenos Aires	91	107	127	141	130	3	7	68	86	91	851
19	Budapeşte	107	115	135	116	98	6	23	77	73	87	837
20	Dublin	94	121	124	103	118	7	8	112	108	86	881
21	İstanbul	161	57	28	42	68	5	13	70	90	86	620
185	Antalya	28	17	16	12	11	0	3	9	19	13	128

ICCA Statistics Report 2015 - 2024

Ülke/bölge veya şehir başına toplam toplantı sayısı, aynı yıl içindeki toplam toplantı sayısından daha yüksek olabilir, çünkü bazı toplantılar birden fazla destinasyonda gerçekleşmektedir.

Bu tablolar, ilgili verilerin bulunduğu tüm toplantılara dayanmaktadır. ICCA destinasyon sıralamaları, uluslararası dernek toplantılarının sayısına göre "standart rekabet sıralama yöntemi"ne göre sıralanmıştır. (Arka plan bilgisi için bkz: <https://en.wikipedia.org/wiki/Ranking>.)

Tablo 7: Bölgeler Bazında Uluslararası Kongre / Toplantıların Rotasyonu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Total
Dünya/Uluslararası	6.112	6.264	6.356	6.526	6.238	396	1.000	4.644	5.032	4.941	47.509
Avrupa	4.107	4.220	4.352	4.335	4.385	312	820	3.576	3.680	3.490	33.277
Asya	897	974	993	1.038	1.013	100	129	373	655	572	6.744
Avrupa/Kuzey Amerika	540	575	590	588	594	34	68	475	479	476	4.419
Asya/Pasifik	619	634	628	625	631	56	97	329	482	458	4.559
Latin Amerika	532	555	532	593	546	34	66	363	378	339	3.938
İskandinavya	262	246	261	274	273	22	63	287	230	256	2.174
İnter-Amerikan	332	333	346	338	350	29	43	209	230	222	2.432
Afrika-Ortadoğu	262	258	289	286	321	38	90	219	242	213	2.218
İbero-Amerikan	232	247	248	251	255	12	39	161	156	132	1.733
Toplam	13.895	14.306	14.595	14.854	14.606	1.033	2.415	10.636	11.564	11.099	109.003

ICCA Statistics Report 2015 - 2024

Bu rakamlara yalnızca ICCA tarafından rotasyon alanları bilinen uluslararası dernek toplantıları dahil edilmiştir. Bu grafikler ve tablolar, ilgili verilerin bulunduğu tüm toplantılara dayanmaktadır.

Uluslararası dernekler tarafından gerçekleştirilen ve ICCA veri tabanında yer alan, gerçekleştirilme frekansına göre farklı destinasyonlarda yapılan etkinliklere bakıldığında maalesef ülkemiz önemli bir yer

edinememektedir. Gerek ülke bazında gerekse şehirler bazında daha üst sıralara çıkabilmek ve turizm gelirlerimizi artırabilmek adına belli kapasite üzerindeki toplantı ve etkinlikleri ülkemize getirebilmemiz gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek ve bu etkinliklere ev sahipliği yapan şehirlerle rekabet edebilmek adına mega etkinliklere ev sahipliği yapabilecek bir fuar ve kongre merkezine sahip olmak zorunluluktur.

4.2. Etkinlik Merkezlerinin Yarattığı Ekonomik Etki

Aşağıdaki tablolarda ABD ve Avrupa'daki önemli ölçekteki etkinlik merkezleriyle ilgili kapasite, yaklaşık hizmet verilen kişi sayısı ve buna bağlı ortalama yaratılan gelir bilgileri paylaşılmıştır.

Tablo 8: ABD'ndeki Şehirlerin Kongre-Toplantı-Etkinlikler için Kapasiteleri ve Şehirler için Yarattıkları Ekonomik Etki (2024 rakamlarına göre)

Kongre Merkezi	Destinasyon	Fuar-Sergi Alanı	Toplam Alan	Yaklaşık Hizmet Verilen Kişi Sayısı	Yaratılan ortalama gelir
Jacob K. Javits Convention Center	New York City, New York	79.000 m ²	306.580 m ²	2.010.000 kişi	4,02 Mr €
Kentucky Exposition Center	Louisville, Kentucky	102.200 m ²	120.000 m ²	2.000.000 kişi	4,00 Mr €
Los Angeles Convention Center	Los Angeles, California	67.000 m ²	200.000 m ²	2.000.000 kişi	4,00 Mr €
Orange County Convention Center	Orlando, Florida	195.000 m ²	650.000 m ²	1.750.000 kişi	3,50 Mr €
Huntington Place	Detroit, Michigan	67.170 m ²	222.970 m ²	1.512.000 kişi	3,02 Mr €
Anaheim Convention Center	Anaheim, California	75.530 m ²	167.225 m ²	1.510.000 kişi	3,02 Mr €
McCormick Place	Chicago, Illinois	241.550 m ²	241.550 m ²	1.500.000 kişi	3,00 Mr €
Las Vegas Convention Center	Paradise, Nevada	269.000 m ²	427.355 m ²	1.200.000 kişi	2,40 Mr €
Walter E. Washington Convention Center	Washington, D.C.	65.300 m ²	213.675 m ²	1.100.000 kişi	2,20 Mr €
The Venetian Expo Center	Las Vegas, Nevada	120.775 m ²	204.390 m ²	1.050.000 kişi	2,10 Mr €
Georgia World Congress Center	Atlanta, Georgia	140.000 m ²	362.000 m ²	1.039.000 kişi	2,07 Mr €
Ceasars Forum	Las Vegas, Nevada	27.875 m ²	51.100 m ²	1.005.000 kişi	2,01 Mr €
Donald E. Stephens Convention Center	Rosemont, Illinois	78.000 m ²	250.000 m ²	* 900.000 kişi	1,80 Mr €
George R. Brown Convention Center	Houston, Texas	79.200 m ²	170.000 m ²	* 850.000 kişi	1,70 Mr €
Dallas Convention Center	Dallas, Texas	93.000 m ²	190.000 m ²	* 800.000 kişi	1,60 Mr €
Reliant Center	Houston, Texas	65.600 m ²	130.000 m ²	* 800.000 kişi	1,60 Mr €
Moscone Convention Center	San Francisco, California	65.000 m ²	198.000 m ²	* 790.000 kişi	1,58 Mr €
Ernest N. Morial Convention Center	New Orleans, Louisiana	102.200 m ²	288.000 m ²	740.000 kişi	1,48 Mr €
Pennsylvania Convention Center	Philadelphia, Pennsylvania	63.100 m ²	93.000 m ²	* 720.000 kişi	1,44 Mr €
Indiana Convention Center	Indianapolis, Indiana	60.800 m ²	190.000 m ²	* 680.000 kişi	1,36 Mr €
San Diego Convention Center	San Diego California	57.200 m ²	102.800 m ²	* 650.000 kişi	1,30 Mr €
Colorado Convention Center	Denver, Colorado	54.300 m ²	200.000 m ²	* 650.000 kişi	1,30 Mr €
Salt Palace Convention Center	Salt Lake City, Utah	47.800 m ²	150.000 m ²	* 600.000 kişi	1,20 Mr €
Atlantic City Convention Center	Atlantic City, New Jersey	46.000 m ²	149.000 m ²	* 590.000 kişi	1,18 Mr €
Henry B. Gonzalez Convention Center	San Antonio, Texas	41.000 m ²	120.000 m ²	* 520.000 kişi	1,04 Mr €
Greater Columbus Convention Center	Columbus, Ohio	39.600 m ²	160.000 m ²	* 500.000 kişi	1,00 Mr €
Baltimore Convention Center	Baltimore, Maryland	39.500 m ²	113.800 m ²	* 500.000 kişi	1,00 Mr €
Bartle Hall Convention Center	Kansas City, Missouri	36.000 m ²	142.000 m ²	* 500.000 kişi	1,00 Mr €
Reno-Sparks Convention Center	Reno, Nevada	35.400 m ²	120.000 m ²	* 500.000 kişi	1,00 Mr €
Hawai'i Convention Center	Honolulu, Hawai'i	35.000 m ²	100.000 m ²	* 500.000 kişi	1,00 Mr €
Safe Credit Union Center	Sacramento, CA	22.300 m ²	35.780 m ²	500.000 kişi	1,00 Mr €
David L. Lawrence Convention Center	Pittsburgh, Pennsylvania	31.000 m ²	135.000 m ²	* 480.000 kişi	960 M €
Mandalay Bay Convention Center	Las Vegas, Nevada	30.000 m ²	93.000 m ²	* 450.000 kişi	900 M €
Phoenix Convention Center	Phoenix, Arizona	29.000 m ²	84.000 m ²	* 450.000 kişi	900 M €
Charlotte Convention Center	Charlotte, North Carolina	26.000 m ²	98.000 m ²	* 430.000 kişi	860 M €
Oklahoma City Center	Oklahoma City, OK	18.580 m ²	46.450 m ²	400.000 kişi	800 M €
Oregon Convention Center	Portland, Oregon	23.700 m ²	93.000 m ²	* 380.000 kişi	760 M €
Boston Convention and Exhibition Center	Boston, Massachusetts	47.950 m ²	195.000 m ²	377.000 kişi	754 M €
Austin Convention Center	Austin, Texas	22.862 m ²	81.880 m ²	* 322.000 kişi	644 M €
Tampa Convention Center	Tampa, Florida	18.000 m ²	56.000 m ²	* 300.000 kişi	600 M €
Raleigh Convention Center	Raleigh, North Carolina	14.000 m ²	46.000 m ²	* 280.000 kişi	560 M €

ICCA Statistics Report 2015 – 2024 / Etkinlik merkezleri web siteleri

* 2024 yılından önceki ziyaretçi verileri ve ortalama sayıları belirtilmiştir.

Tablo 9: Avrupa'daki Şehirlerin Kongre-Toplantı-Etkinlikler için Kapasiteleri ve Şehirler için Yarattıkları Ekonomik Etki (2024 rakamlarına göre)

Kongre Merkezi	Destinasyon	Fuar-Sergi Alanı	Toplam Alan	Yaklaşık Hizmet Verilen Kişi Sayısı	Yaratılan ortalama gelir
Paris Expo Porte de Versailles	Paris, Fransa	212.545 m ²	227.000 m ²	7.500.000 kişi	15,00 Mr €
Messe Frankfurt	Frankfurt, Almanya	372.350 m ²	592.000 m ²	4.000.000 kişi	8,00 Mr €
ExCeL London	Londra, İngiltere	125.000 m ²	125.000 m ²	4.000.000 kişi	8,00 Mr €
Fira Barcelona Gran Via	Barselona, İspanya	240.000 m ²	400.000 m ²	2.500.000 kişi	5,00 Mr €
Hannover Messe	Hannover, Almanya	392.000 m ²	466.000 m ²	2.000.000 kişi	4,00 Mr €
Messegelände Berlin	Berlin, Almanya	180.000 m ²	550.000 m ²	2.000.000 kişi	4,00 Mr €
Expocentre	Moskova, Rusya	165.000 m ²	250.000 m ²	2.000.000 kişi	4,00 Mr €
Amsterdam RAI	Amsterdam, Hollanda	112.000 m ²	112.000 m ²	1.500.000 kişi	3,00 Mr €
Palais des Congres de Paris	Paris, Fransa	19.000 m ²	120.000 m ²	1.200.000 kişi	2,40 Mr €
Austria Center Vienna	Viyana, Avusturya	24.000 m ²	180.000 m ²	1.100.000 kişi	2,20 Mr €
MEETT	Toulouse, Fransa	40.000 m ²	155.000 m ²	1.000.000 kişi	2,00 Mr €
Prague Congress Centre	Prag, Çek Cumhuriyeti	13.000 m ²	70.000 m ²	804.000 kişi	1,60 Mr €
Barcelona CCIB	Barselona, İspanya	11.000 m ²	67.000 m ²	400.000 kişi	800 M €
Bella Center Copenhagen	Kopenhag, Danimarka	46.000 m ²	120.000 m ²	• 300.000 kişi	600 M €
SwissTech Center	Lozan, İsviçre	15.000 m ²	30.000 m ²	300.000 kişi	600 M €
Lyon Congress Center	Lyon, Fransa	10.800 m ²	66.000 m ²	• 300.000 kişi	600 M €
ICE Krakow	Krakow, Polonya	10.000 m ²	36.000 m ²	250.000 kişi	500 M €
Internationales Congress Center München	Müniç, Almanya	8.000 m ²	25.000 m ²	• 220.000 kişi	440 M €
The International Congress Centre Berlin	Berlin, Almanya		Restorasyonda		

ICCA Statistics Report 2015 – 2024 / Etkinlik merkezleri web siteleri

* 2024 yılından önceki ziyaretçi verileri ve ortalama sayıları belirtilmiştir.

Bu tablolar incelendiğinde "MICE" sektörü olarak anılan kongre-toplantı-etkinlik sektörünün ne kadar önemli bir sektör olduğu ve destinasyonlara sağladığı doğrudan katkı görülmektedir.

Oxford Economics / Events Industry Council, 2016 verisi¹ doğrultusunda MICE/toplantı ekonomisi için çarpan etkisinin ~2.4–2.6 bandında olduğu ortaya çıkmaktadır. Yine aynı kurumun 2018 Kasım tarihli küresel raporunda², ülkeler arasında etki çarpanlarının mevcut iş etkinlikleri etki çalışmalarından veya WTTC/OECD tabanlı I-O tablolarından türetildiğini açıkça belirtmekte ve çarpan etkisinin ülkelere göre farklılık gösterdiğini doğrulamaktadır.

MICE endüstrisinin çarpan etkisini destinasyonlara göre değiştiren ana faktörler;

- İthal girdi oranı ve "sızıntı (leakage)" (özellikle ekipman, teknoloji, ithal yiyecek içecek vb.)
- Destinasyonun tedarik zinciri derinliği (yerel tedarik kapasitesi)
- Etkinlik türü (kongre vs fuar vs festival), uluslararası katılımcı oranı, kalış süresi
- Mevsimsellik ve kapasite kullanımı

gibi değişkenlerdir.

Türkiye için ABD'deki Oxford Economics / EIC toplantı endüstrisi raporu seviyesinde tek bir ulusal MICE çarpanı yayımlanmış, güncel ve standartlaştırılmış bir kaynak bulmak maalesef zordur. Türkiye'de daha çok:

- Genel turizm için çarpan (tarihsel/akademik),
- Kültür-sanat / etkinlik ekonomisi gibi komşu alanlarda çarpan,
- Ve TÜİK girdi-çıkıtı (Input-Output) + Turizm Uydu Hesabı (TSA) ile "destinasyon/etkinlik bazında" özel çalışma yapılması

yaklaşımı bulunmaktadır.

Türkiye için "benzer çalışma"yı, (i) mevcut sayısal referanslar + (ii) Türkiye'de güncel, savunulabilir MICE çarpanını nasıl üretiriz şeklinde aşağıdaki gibi oluşturmak mümkün olabilecektir:

¹ Economic Significance of Meetings to the US Economy; Events Industry Council & Oxford Economics; <https://insights.eventscouncil.org/Portals/0/2016.pdf>

² Global Economic Significance of Business Events; Events Industry Council & Oxford Economics; <https://eventscouncil.org/Portals/0/OE-EIC%20Global%20Meetings%20Significance.pdf>

4.2.1. Türkiye’de Bulunabilen Sayısal “Çarpan” Referansları

Türkiye’deki turizm için tarihsel referans 4,63’dür. Devlet planlama / kamu dokümanında geçen bir örnekte, 1974 yılı için “turizm sektöründe çoğaltan etki katsayısı 4,63”³ şeklinde belirtilmiştir. Bu değer çok eski ve metodoloji/veri seti günümüz ekonomisiyle aynı olmadığı için, bunu bugün MICE için “doğrudan uygulanabilir çarpan” gibi kullanılması pek uygun olmayacaktır. İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSV)’nin ekonomik etki çalışmasında, girdi-çıkıtı analiziyle “kültürel faaliyetler” için sektörel çarpan katsayısının 1,7 olduğu⁴ belirtilmiştir. Her ne kadar bu direkt MICE sektörünün tamamını kapsamasa da Türkiye’de yayımlanmış en net çarpan örneklerinden biridir ve yakın sektör referansı olarak dikkate alınabilecektir.

Türkiye için MICE Sektörü çarpanını ABD örneğindeki gibi “Toplam Etki / Doğrudan Harcama oranını” kullanarak Türkiye için üretmenin en uygun yolu:

- TÜİK Girdi-Çıkıtı Tabloları⁵
- TÜİK Turizm Uydu Hesabı (TSA)⁶ yaklaşımı (turizmin arz-talep eşleştirmesi için)

Verilerini kullanmak olabilecektir.

4.2.2. Türkiye’deki MICE Sektörü için “Mini-Oxford” Metodolojisi

Türkiye’deki MICE Sektörü için bir metodoloji oluşturmak ve buna uygun veri yaratabilmek için;

- Doğrudan harcamanın tanımlanması (katılımcı + organizatör + exhibitor); bunun için konaklama, yiyecek-içecek, yerel ulaşım, mekan, kurulum ve hazırlık, prodüksiyon, iaşe bedelleri, harcırahlar vb. gibi kalemlerin netleştirilmesi
- Sızıntıların (leakage) ayıklanması: ithal girdiler, destinasyon dışına giden ödemeler, KDV / vergilerin raporlama kapsamı vb. ele alınması
- Doğrudan harcamaların TÜİK I-O sektörlerine eşleştirilmesi (konaklama, yiyecek-içecek, ulaştırma, etkinlik hizmetleri, baskı, kiralama, güvenlik, vb.)
- I-O ve mümkünse TSA/SAM ile; dolaylı etki, uyarılmış etki (hanehalkı gelir-harcama döngüsü vb.) hesaplanması
- Çıktının iki ayrı çarpan olarak raporlanması
  - Çıktı Çarpanı = Toplam Çıktı / Doğrudan Harcama
  - GVA / GSYH Çarpanı = Toplam Katma Değer / Doğrudan Katma Değer

Resmi ve güncel “Türkiye MICE Çarpanı = X” diye doğrudan alıntılanabilir tek bir ulusal rapor bulmak mümkün değildir. Türkiye için doğru yöntem yukarıdaki gibi **TÜİK 2023 I-O + etkinlik harcama anketi** ile etkinlik / destinasyona özgü çarpanı üretmek olacaktır.

Bunun için ulusal düzeyde TÜİK 2023 Girdi-Çıkıtı (I-O) tabloları ve TÜİK Tourism Satellite Account (TSA) çerçevesini baz alıp şehir bazında “sızıntı/leakage + tedarik derinliği”⁵ ile aralıklandırarak bir yaklaşım oluşturmak doğru bir yöntem olabilecektir.

4.2.3. Türkiye, İstanbul, Antalya için “kullanılabilir” çarpan seti (Low / Base / High)

Değerlendirme yapılabilmesi için 2 farklı çarpan açıklaması şu şekildedir:

Çıktı (İş Hacmi / Business Sales) Çarpanı

Toplam çıktı / Doğrudan harcama

GVA/GSYH (Katma Değer) Çarpanı

Toplam katma değer / Doğrudan katma değer

Çıktı çarpanı her zaman GSYH çarpanından daha yüksektir; çünkü çıktı içinde ara girdi döngüsü de bulunmaktadır.

³ Turizm ve Tanıtma 1. Cilt – Yayın no: DPT: 1529-ÖİK: 225; T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı; https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/04_TurizmveTanitma.pdf

⁴ Economic Impact Research December 2012; İstanbul Foundation for Culture and Arts; https://www.iksv.org/i/content/235_1_Etkinlik_Ekonomik5_ing.pdf

⁵ Arz ve Kullanım Tabloları, Girdi-Çıkıtı Tabloları, 2023; Türkiye İstatistik Kurumu; <https://veriportali.tuik.gov.tr/press/57943>

⁶ Turizm Uydu Hesabı, 2019-2022; Türkiye İstatistik Kurumu; <https://veriportali.tuik.gov.tr/press/53813>

Aşağıdaki değerler "model varsayımlı referans aralığıdır", yani resmi tek bir rapordan alıntı değildir. Ancak metodoloji olarak TÜİK I-O + TSA ile uyumludur ve pratikte destinasyon karşılaştırmalarında kullanılabilir.

Tablo 10: Türkiye, İstanbul, Antalya için Çarpan Seti Karşılaştırması

Bölge	Çıktı / Business Sales Çarpanı*	GSYH (GVA) Çarpanı**	Not
Türkiye Genel	2.0 – 2.6 (Baz: 2.3)	1.7 – 2.2 (Baz: 2.0)	Ulusal ortalama, karma tedarik yapısı
İstanbul	2.2 – 2.8 (Baz: 2.5)	1.9 – 2.4 (Baz: 2.1)	Daha derin tedarik & hizmet ekosistemi
Antalya	1.9 – 2.5 (Baz: 2.2)	1.6 – 2.2 (Baz: 1.9)	Turizm güçlü; teknik/kurulumda leakage kritik

MICE sektörü için Türkiye'ye özgü bir çarpan katsayısı çalışması yanı sıra, yukarıda belirtildiği şekilde destinasyonlar bazında da farklılıklar olduğu göz önüne alınarak Antalya için karşılaştırma yapılabilmesi amacıyla İstanbul için de bir çalışma konulmuştur.

Karşılaştırmalar dikkate alındığında;

- Türkiye geneli MICE harcamasının toplam ekonomik etkisi, muhafazakâr varsayımla ~2.0x; merkez senaryoda ~2.3x; güçlü yerel tedarikle ~2.6x iş hacmi yaratır.
- İstanbul'un daha derin tedarik zinciri avantajı ile daha yüksek çarpan eğilimi olduğu gözlemlenmektedir. İstanbul'da profesyonel hizmetler, üretim/teknik, fuarcılık ekosistemi ve tedarik ağı daha "tam" olduğu için dolaylı/uyarılmış etki potansiyeli daha yüksek olmakta, sızıntı nispeten düşmektedir.
- Antalya'da turizm kası ve altyapısı güçlü olmasına karşın bazı kalemlerde sızıntı artmaktadır. Konaklama, yiyecek-içecek hizmetleri güçlü fakat teknik ekipman, özel kurulumlar vb. gibi bazı etkinlik hizmetleri için İstanbul başta olmak üzere diğer şehirlerden tedarik sağlanması nedeniyle şehir bazında sızıntı yaşanmakta ve çarpanı düşürmektedir.

Bu bilgiler ışığında Türkiye'de gerçekleştirilen etkinliklerde yaratılan 100 birimlik gelirin, ekonomik faydasının 200-260 birimlik bir etkisinin olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu veriler ışığında Türkiye'deki MICE sektörünün çarpan etkisinin ABD'dekine yakın bir seviyede olduğu ortadadır. Bu çarpanlar, MICE'in yalnızca otel ve salon gelirlerinden ibaret olmadığını gösterir. Doğrudan harcama, tedarik zincirinde ve çalışan gelirlerinde yeniden dolaşıma girerek toplam etki yaratır.

5. KAPASİTE NEDENİYLE GERÇEKLEŞTİRİLEMİYEN BÜYÜK ETKİNLİKLER

5.1. ICCA Veritabanında Yer Alan Kongre, Toplantı ve Etkinlikler

International Congress and Convention Association (ICCA), uluslararası dernek ve hükümet toplantıları sektörü için küresel bir topluluk ve bilgi merkezidir. 1963 yılında kurulan ICCA, uluslararası dernek toplantıları sektöründe uzmanlaşmış olup, bugün, uluslararası toplantılar dünyasının en önde gelen kuruluşlarından ve bu alanın savunucularından biridir. ICCA, dünyanın dört bir yanındaki derneklere daha etkili ve başarılı toplantılar düzenlemelerine yardımcı olmak için eğitim, bağlantılar, araçlar ve kaynaklar sunmaktadır.

Bu kapsamda uluslararası dernek ve STK'lar tarafından gerçekleştirilen kongre, toplantı ve etkinlikler ile ilgili bilgileri veritabanında tutarak üyeleriyle paylaşmaktadır. Bu veritabanı ICCA üyesi etkinlik merkezleri, profesyonel organizatörler, uluslararası dernek / STK'lardan elde edilen bilgilere göre periyodik olarak güncellenmektedir. Bu doğrultuda Şubat 2026 itibarıyla ülkemizde son 15 yılda kapasite yetersizlikleri veya tercih edilmeme nedeniyle yapılmamış kongre, toplantı ve etkinlikler aşağıda sunulmuştur:

Tablo 11: ICCA Veritabanında Yer Alan ve Kapasite Nedeniyle veya 2011 Yılından Bu Yana Türkiye'de Gerçekleştirilmemiş Etkinlikler

No	Etkinlik	Frekans	Ortalama Katılımcı
1	ESC Congress, European Society of Cardiology	Yıllık	32.141
2	Annual Convention of Rotary International -RI-	Yıllık	25.000
3	Congress of the European Society of Medical Oncology -ESMO-	Yıllık	23.955
4	Annual Congress of the European Respiratory Society -ERS-	Yıllık	20.138
5	Orient and Southeast Asian Lions Forum -OSEAL-	Yıllık	19.480
6	Annual Convention of Lions Clubs International	Yıllık	17.666
7	World Congress of Dermatology -WCD-	4 Yılda Bir	14.978
8	Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes -EASD-	Yıllık	13.602
9	World Water Forum	3 Yılda Bir	13.562
10	Congress of the European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases -ESCMID Global-	Yıllık	12.565
11	Annual European Congress of Rheumatology -EULAR-	Yıllık	11.493
12	Congress of the European Association of Urology -EAU- And International EAUN Meeting	Yıllık	11.200
13	United European Gastroenterology Week -UEG Week-	Yıllık	10.960
14	Congress of the European Hematology Association -EHA -	Yıllık	10.725
15	World Conservation Congress -IUCN-	4 Yılda Bir	10.000
16	International Conference on AIDS	2 Yılda Bir	10.000
17	Academy of Management Annual Meeting -AOM-	Yıllık	10.000
18	Annual Meeting of the European Association for the Study of the Liver -EASL- / International Liver Congress	Yıllık	9.510
19	Congress of the International Union of Architects -UIA-	3 Yılda Bir	9.240
20	Congress of the European Committee for Treatment and Research in Multiple Sclerosis -ECTRIMS-	Yıllık	9.176
21	Annual SWIFT Conference and Exhibition -SIBOS -	Yıllık	9.031
22	Annual Meeting of the International Trademark Association -INTA-	Yıllık	8.934
23	Parliament of the World's Religions	3 Yılda Bir	8.905
24	Conference of the European Society of Cataract and Refractive Surgeons -ESCRS-	Yıllık	8.810
25	International Petroleum Technology Conference -IPTC-	Yıllık	8.596
26	WindEurope Offshore Wind Conference & Exhibition--	2 Yılda Bir	8.423
27	WindEurope Annual Event	Yıllık	8.267
28	Conference of the European Federation of Periodontology -EUROPERIO -	3 Yılda Bir	8.255
29	Pentecostal World Conference -PWC-	3 Yılda Bir	8.233
30	FIGO World Congress of Gynecology and Obstetrics	3 Yılda Bir	8.000
31	International Eucharistic Congress	4 Yılda Bir	8.000
32	International Orthodontic Congress -WFO-	5 Yılda Bir	8.000
33	Annual Conference on Neural Information Processing System -NIPS -	Yıllık	8.000
34	International Congress of Psychology -ICP-	4 Yılda Bir	7.894
35	Forum of European Neuroscience -FENS-	2 Yılda Bir	7.794

No	Etkinlik	Frekans	Ortalama Katılıma
36	ECC - The European Cancer Congress -	2 Yılda Bir	7.666
37	World Congress of Anaesthesiologists -WCA-	4 Yılda Bir	7.600
38	Alzheimer's Association International Conference -AAIC-	Yıllık	7.593
39	IDF World Diabetes Congress	2 Yılda Bir	7.524
40	Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis -ISTH-	Yıllık	7.203
41	World Assemblies of God Fellowship Congress	3 Yılda Bir	7.000
42	KubeCon + CloudNativeCon Europe	Yıllık	7.000
43	Annual Congress of the European Crohn's and Colitis Organisation -ECCO-	Yıllık	6.766
44	Annual Congress of the Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe - CIRSE-	Yıllık	6.660
45	World Congress of Cardiology -WCC-	Yıllık	6.622
46	Million Dollar Round Table -MDRT- Global Conference	2 Yılda Bir	6.603
47	World Congress of Sociology -ISA-	4 Yılda Bir	6.431
48	International AIDS Society Conference on HIV Science -IAS-	2 Yılda Bir	6.255
49	Congress of the European Association of Nuclear Medicine -EANM-	Yıllık	6.112
50	World Congress of Gerontology and Geriatrics -IAGG-	4 Yılda Bir	6.000
51	International Botanical Congress -IBC-	6 Yılda Bir	6.000
52	World Convention for Narcotics Anonymous -WCNA -	2-3 Yılda Bir	6.000
53	EURETINA Congress	Yıllık	5.964
54	World Congress of Neurology -WCN-	2 Yılda Bir	5.957
55	IASLC World Conference on Lung Cancer -WCLC-	Yıllık	5.942
56	EUROANAESTHESIA	Yıllık	5.886
57	Annual Meeting of the International Society for Magnetic Resonance in Medicine -ISMRM-	Yıllık	5.845
58	International Dragon Award Annual Conference -IDA- and Worldwide Chinese Life Insurance Congress -WCLIC	Yıllık	5.774
59	International Congress of Immunology -IUIS-	3 Yılda Bir	5.729
60	Global Women Deliver Conference	3 Yılda Bir	5.666
61	IFAC World Congress of Accountants -WCOA-	4 Yılda Bir	5.659
62	European Congress of Clinical Chemistry & Laboratory Medicine -EUROMEDLAB -	2 Yılda Bir	5.600
63	Convention of Kiwanis International	Yıllık	5.582
64	World Lake Conference -WLC-	2 Yılda Bir	5.500
65	Asia Pacific Life Insurance Congress -APLIC-	2 Yılda Bir	5.421
66	European Congress on Intensive Care Medicine -LIVES-	Yıllık	5.305
67	Congress of the European College of Neuropsychopharmacology -ECNP-	Yıllık	5.245
68	Congress of the Baptist World Alliance -BWA-	5 Yılda Bir	5.242
69	World Science Fiction Convention -WORLDCON-	Yıllık	5.230
70	EAGE Annual Conference & Exhibition	Yıllık	5.220
71	Heart Failure and World Congress on Acute Heart Failure	Yıllık	5.212
72	World Congress of Biomedical Laboratory Science -IFBLS World Congress-	2 Yılda Bir	5.199
73	International Air Cargo Forum & Exposition -ACF -	2 Yılda Bir	5.175
74	World Congress of Psychiatry -WPA-	Yıllık	5.163
75	IWA World Water Congress & Exhibition	2 Yılda Bir	5.147
76	European Conference of the International Pharmacoeconomics and Outcomes Research -ISPOR Europe -	Yıllık	5.121
77	Congress of the Asia Pacific Academy of Ophthalmology -APAO-	Yıllık	5.036
78	General Session of the International Association for Dental Research -IADR-	Yıllık	5.000
79	World Congress of Philosophy -WCP-	5 Yılda Bir	5.000
80	General Assembly -GA- of the International Mathematical Union -IMU- and International Congress of Mathematicians -ICM-	4 Yılda Bir	5.000
81	World Federation for Mental Health Biennial Congress -WFMH-	2 Yılda Bir	5.000
82	European Breast Cancer Conference -EBCC -	2 Yılda Bir	5.000
83	International Student Conference	Yıllık	5.000

ICCA Association Database, Şubat 2026

Yukarıdaki listede ilk 30 içerisinde yer alan etkinlikler 8.000 kişi ve üzerindeki etkinlikler olup, bu projelerden her yıl 3 tanesi Türkiye'de getirilebilse, bu işler 10 yıl süreyle Türkiye'ye gelme potansiyeli taşıyacaktır. Bu ana işlerin ülkemizde yapılması ile benzer diğer işler de doğal olarak gelmeye başlayacaktır.

5.2. Türkiye’de Gerçekleştirilen Fuarlar

2026 yılındaki TOBB Fuarlar Listesinde 388 fuar bulunmakta olup bu fuarların 35 tanesi Antalya’da gerçekleştirilmektedir. Buna ilaveten, ülkemizde gerçekleştirilen 388 fuardan doğrulanabilen ve erişilebilen kaynaklara göre 10 tanesi 40 bin metrekare alan kullanımı ve beraberinde 30 bin üzeri ziyaretçiyile gerçekleştirilmektedir. Aşağıda listelenmiş olan fuarlar haricinde benzer nitelikteki büyük fuarlar ile ilgili daha kesin ve net bilgiye TOBB veya Ticaret Bakanlığı kaynaklarından ulaşmak mümkün olabilecektir.

Tablo 12: Türkiye’de 40.000 m² ve Üzerinde Alan Kullanımı Olan Fuarlar Listesi

Fuar	Şehir	Mekan	Alan (m ²)	Ziyaretçi/Katılımcı
Unicera- İstanbul Seramik, Banyo, Mutfak Fuarı	İstanbul	İstanbul Fuar Merkezi	80.000	112.698
IDEF Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı	İstanbul	İstanbul Fuar Merkezi	100.000+	120.000
Saha Expo Uluslararası Savunma, Havaçılık ve Uzay Sanayi Fuarı	İstanbul	İstanbul Fuar Merkezi	90.000	100.000
Marble "31. Uluslararası Doğal Taş Ve Teknolojileri Fuarı"	İzmir	Fuarizmir - Yeni Fuar Alanı	150.000	68.975
Replast Eurasia- 3. Plastik Ve Elyaf Geri Dönüşüm Teknolojileri ve Ham Maddeleri Fuarı	İstanbul	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	120.000	67.249
ITM 2026 Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı	İstanbul	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	120.000	66.200
Automechanika İstanbul	İstanbul	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	120.000	60.283
Win Eurasia 2026	İstanbul	İstanbul Fuar Merkezi	55.000	40.243
Hostech By TUSID İstanbul Uluslararası Otel, Restoran, Kafe Gastronomi, Unlu Mamuller Ve Teknolojileri Fuarı	İstanbul	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	45.000	35.000
Zuchex 36. Uluslararası Ev ve Mutfak Eşyaları Fuarı	İstanbul	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	100.000	30.000
IJS - İstanbul Jewelry Show 59. İstanbul Uluslararası Mücevher, Altın, Gümüş, Değerli Taş Ve Teknolojileri Fuarı	İstanbul	İstanbul Fuar Merkezi	70.000	30.000

5.3. Uluslararası Fuarlar

Tüm sektörlerde dünyada öne çıkan ihtisas fuarları ve tematik fuarlar gerçekleştirilmektedir. Ayrıca büyük fuarların bölgesel ve kıtasal versiyonları da gerçekleştirilmektedir. Uluslararası fuarlar konusunda ABD’deki muhtelif bölge ve şehirler, Avrupa’da Almanya, Asya’da Çin, Ortadoğu’da Dubai öne çıkmaktadır. Bu ülke ve bölgelerde hemen hemen her alanda “amiral gemisi” olarak öne çıkan büyük fuar ve etkinliklerin bölgesel versiyonları gerçekleştirilmektedir.

UFI’nin Global Exhibition Industry Statistics Raporu’na⁷ göre 2024’te dünya genelinde yaklaşık 32.000 exhibition (fuar) düzenlenmiştir. Yine UFI’nin 2025 “World Map of Exhibition Venues”⁸ çalışmasına göre dünya genelinde 100.000 m²’den fazla kapalı sergi alanı sunan “mega venue” sayısı 81’dir. Bu verilerden hareket ederek net bir şekilde 100.000 m² ve üzerinde alan kullanımı yapılan uluslararası fuar sayısına ulaşmak mümkün değildir. Buna karşın yılda gerçekleştirilen 32.000 fuar içerisinde 500 adedinin rahatlıkla 100.000 m² alan kullanımı ve 100.000 ziyaretçi / katılımcı üzerine çıkabileceğini değerlendirmek gerçek dışı olmayacaktır. Bu rakamlar değerlendirildiğinde Antalya’da yapılacak bir mega etkinliklere uygun kongre & fuar merkezi projesinin dünyadaki mega fuar ve etkinliklerin bölgesel versiyonları için ideal bir aday olacağını söylemek mümkün olacaktır.

⁷ UFI releases a new set of global exhibition industry statistics; Union des Foires Internationales (Union of International Fairs); <https://www.ufi.org/media-releases/ufi-releases-a-new-set-of-global-exhibition-industry-statistics/>

⁸ World Map of Exhibition Venues 2025 Edition; Union des Foires Internationales (Union of International Fairs); https://www.ufi.org/app/uploads/2025/12/UFI-JWC_World-Map-of-Venues-2025.pdf

6. YATIRIMIN ELE ALINMASI VE TANITIM

Mega etkinliklere uygun ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi dünyadaki diğer örneklerinde olduğu gibi bir kamu yatırımı çerçevesinde ele alınmalıdır. Bu konuda kamu tarafından direkt yatırım yapılabileceği gibi bir veya birden çok yatırımcının bir araya geldiği bir konsorsiyuma doğrudan ve dolaylı verilecek teşvikler ile bu tür bir mekân hayata geçirilmesi sağlanabilecektir. Kamunun bu işin içerisinde olması gerekliliği yatırımın büyüklüğünün yanı sıra sonuçları kamuyu direkt etkileyecek hizmetler koordinasyonunun ve gerekli kolaylıkların sağlanması ihtiyacından kaynaklanmaktadır.

150.000 m² kapalı fuar alanı, 80-85 adet salona sahip 25.000 m² kongre merkezi projesi için 2026 yılı referans inşaat maliyetlerine göre 8 Milyar TL tutarında bir inşaat maliyeti ortaya çıkacaktır. Merkezde yapılacak teknik düzenlemeler, altyapı geliştirmeleri, branding alanları düzenlemeleri, dekorasyon ayarlamaları vb. gibi yan harcamalarla toplam maliyet 10 Milyar TL (yaklaşık 200 M EUR) civarında bir rakama ulaşacaktır. Böylesi bir yatırım, etkinlik merkezinin kapasite kullanımına bağlı olarak 5,5 – 8 yıl arasında geri dönüş sağlayabilecektir. Yatırım maliyetinin yanı sıra ulaşım, altyapı ve diğer düzenlemeler gereği kamunun bu yatırımın içerisinde yer alması elzemdir. Dünyadaki benzer örneklerde de bu tür etkinlik merkezleri kamu tarafından inşa edilip özel sektör tarafından profesyonel şekilde işletilmektedir. Aynı modelin Antalya’da hayata geçirilecek mega etkinliklere uygun ve çok fonksiyonlu bir kongre & fuar merkezi projesi için de uygulanması doğru bir yöntem olacaktır.

6.1. Mevcut Etkinliklerin Büyüme Potansiyeli

Yaratılacak modern ve yüksek kapasiteli bir etkinlik merkezi, aday olunacak yeni etkinlikler dışında Tablo 12’de belirtilen ülkemizdeki büyük fuarlar başta olmak üzere pek çok etkinliğin daha yüksek kapasitelerle gerçekleştirilmesine olanak sağlayabilecektir. Etkinlik merkezi kapasite sınırı ve çeşitli lojistik nedenlerle üst sınıra dayanan pek çok etkinlik daha yüksek kapasite kullanımı ile daha fazla gelir yaratabilecek, hem etkinlik sahiplerine, hem de etkinliğin gerçekleştirileceği destinasyona ek fayda sağlayacaktır.

Kongre ve fuarlar haricinde büyük kapasite gerektiren kamu toplantıları, uluslararası hükümetler arası özel etkinlikler, kurum ve kuruluşların genel kurulları, siyasi parti toplantıları, festivaller ve yukarıda anılan / ilgili listelerde indekslenenler haricindeki etkinlikler de bu mega etkinlik merkezi için önemli bir potansiyel oluşturacaktır. Bunlara ilaveten bugüne kadar gerçekleştirilmemiş yeni potansiyel etkinlikler de yaratılabilecektir.

6.2. “Antalya International Expo” Yaratılması

Yüksek kapalı alan ve açık alan kullanımı imkanı sunacak mega bir etkinlik merkezinin Antalya’da yapılması ile her yıl aynı dönemde gerçekleştirilecek, İzmir Enternasyonel Fuarı’na benzer, 2-3 haftalık bir etkinlik süresine sahip olacak bir “Expo” etkinliği yaratılabilecektir. Bu etkinliğin kapanışı Antalya ile özdeşleşmiş “Altın Portakal Film Festivali”, “Uluslararası Aspendos Opera ve Bale Festivali” gibi etkinliklerle birleştirilebilir ve geniş kapsamlı, çok daha ilgi çeken büyük etkinlikler yaratılması sağlanabilir.

Bu tarz bir etkinliğin tüm şehir paydaşlarınınca sahiplenilmesi, ilgili bakanlıklar, yerel yönetimler, ATSO, üniversiteler, otel birlikleri, yiyecek – içecek sektörü birlikleri vb. gibi pek çok paydaşın içerisinde olacağı bir yapı kurgulanması doğru olacaktır. Uygun görülecek bir kurumun (ATSO olabilir) iştiraki olacak şekilde “Antalya International Expo AŞ” vb. bir yapıda faaliyet gösteren profesyonel ekiple koordine edilecek ve tüm paydaşların koordinasyonu ile organizasyonel süreci yönetecek bir yapı ile ilerlenmesi gerekecektir.

6.3. Antalya Kongre ve Ziyaretçi Bürosu’nun Yeniden Kurgulanması ve Aktif Tanıtım

Geçmiş dönemde Antalya Tanıtım Vakfı himayesinde faaliyetlerini sürdüren ACB -Antalya Convention and Visitors Bureau- bulunmaktaydı. Zaman içerisinde yaşanan kaynak sıkıntıları, paydaşların yeterince sahip çıkmaması vb. nedenlerle bu organizasyon sürdürülebilir olamadı. Mega bir etkinlik merkezinin hayata geçirilmesi ve beraberinde “Antalya International Expo” gibi amiral gemisi olacak imza bir etkinliğin oluşturulması ACB’nin varlığını daha çok gerekli kılacaktır. Bu nedenle ACB’nin tekrar ayağa kaldırılması, yeniden yapılanması ve kurgusunun sağlanabilmesi için Türkiye’den İstanbul Kongre ve Ziyaretçi Bürosu

(İCVB) ve dünyadaki benzer örneklerinin incelenmesi doğru olacaktır. ACB'ye düzenli gelir sağlamak ve sürdürülebilirliğini korumak amacıyla;

- Kurgulanması önerilen Antalya International Expo kazancından belli bir oranda gelirin ACB'ye aktarılması,
- Antalya'da Kültür ve Turizm Bakanlığı uhdesinde bulunan müze, ören yeri vb çeşitli alanlarda yabancı turistler için uygulanan bilet ücretlerine 0,25-0,50 EUR arasında ACB katkı payı eklenmesi,
- Antalya Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerine ait otopark ücretlerine 1-5 TL arasında ACB katkı payı eklenmesi,
- Mevzuat açısından uygun olur ise, yerel yönetimlerce toplanan Emlak ve Çevre Vergisine 25-50 TL ACB katkı payı eklenmesi,

gibi modeller kurgulanabilir.

Uluslararası kongre, toplantı, fuar ve etkinliklerin şehre çekilmesi; şehrin bu anlamda tanıtımının yapılması; aday olunan etkinlikler için tanıtım materyalleri, sunumlar, teklif dosyalarının hazırlanması vb. desteğin aday kurum ve kuruluşlara sağlanması; şehri ziyaret eden kişilerin ihtiyacı olacak kılavuz ve tanıtım malzemelerinin hazırlanması; TGA ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile koordinasyon içerisinde Antalya için MICE sektörüne yönelik politikaların oluşturulması, stratejilerin geliştirilmesi, yerel yönetim ve paydaşların koordine edilmesi gibi pek çok çalışmanın yapılabilmesi için Antalya'da bir ziyaretçi ve kongre bürosunun bulunması olmazsa olmazdır. Bu noktada ACB'nin yeniden ayağa kaldırılması büyük önem taşımaktadır. Antalya'nın uluslararası bir MICE destinasyonu olabilmesi, bu algının uluslararası organizatörler ve kurumlar nezdinde oluşabilmesi için organize bir plan ile koordine edilmesi gerekmektedir. Tüm dünya örneklerinde olduğu gibi bu koordinasyonu sağlaması gereken yapı Antalya Kongre ve Ziyaretçi Bürosu (ACB) olacaktır. Tek başına oteller, kongre merkezleri veya yeni hayata geçirilecek bir mega etkinlik merkezinin bunu tek başına yapması mümkün değildir.

ACB'nin etkin hale getirilmesi ile MICE endüstrisine yönelik olan EIBTM, CONFEX, MITT, ITB gibi önemli etkinliklere Antalya destinasyonu olarak katılımların koordine edilmesi, başta yeni yapılacak mega etkinlik merkezi olmak üzere ilgili paydaşlarla birlikte bu fuarlara düzenli katılım sağlanması ve etkin tanıtım yapılması eş zamanlı gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler olacaktır. Böylece Antalya uluslararası MICE destinasyonu olarak uluslararası organizatörlerin planlarında yer alabilecektir.

6.4. Etkinlik Merkezi İsim Önerisi

Yapılacak yeni mega etkinlik merkezinin uluslararası ve büyük ölçekli etkinliklere ev sahipliği yapma hedefi doğrultusunda adının da bu yaklaşımı yansıtacak bir isim olarak planlanması doğru olacaktır. Antalya International Convention and Exhibition Center isminin kullanılması uygun olabilecektir. Bu ismin kısaltması olarak mekan için başka kullanım alanları yoksa, ANICEC, ANICEX, ANTCEX gibi kısaltmalar da kullanılabilir. Merkezin logosu için Antalya'yı temsil edecek simge ve renklerle hazırlanacak bir logo da uygun olabilecektir.

7. SONUÇ

Bu raporun sunmuş olduğu temel gerçek nettir: **Antalya, küresel ölçekte bir mega kongre ve ihtisas fuar destinasyonu olabilecek tüm avantajlara sahipken, bu potansiyeli taşıyacak ölçekte ve nitelikte bir kongre-fuar altyapısına sahip değildir.** Bu eksiklik, yalnızca bir "mekân sorunu" değil; Antalya'nın ve Türkiye'nin uluslararası MICE pazarında daha yüksek gelir ve daha güçlü itibar üretmesini engelleyen **stratejik bir rekabet açığıdır.**

Antalya bugün; güçlü marka algısı, dünyanın en yoğun havalimanlarından birine ve yüzbinlerce yatak kapasitesine sahip olması, üst düzey hizmet kalitesi ve operasyonel tecrübesi ile (G20, Expo, NATO Zirveleri, IAC 2026 gibi örneklerle) uluslararası etkinlik yönetme yetkinliğini kanıtlamıştır. Ancak mevcut kongre ve fuar tesisleri; mega ölçekli ve çok fonksiyonlu etkinliklerin (10.000+ katılımcılı kongreler, büyük ihtisas fuarları, konserler, sahne gösterileri, salon sporları vb.) gerektirdiği kapasite, teknoloji, esneklik ve lojistik bütünlüğü sunamamaktadır. Bu nedenle Antalya, küresel ölçekte "büyük lig" etkinliklerinin önemli bir bölümünde **doğal aday olmasına rağmen yarış dışı kalmaktadır.**

Bu noktada ele alınan yatırım; Antalya'ya yalnızca yeni bir tesis kazandırmayacak, aynı zamanda Antalya'yı ve Türkiye'yi küresel etkinlik ekonomisinde yeniden konumlandırarak bir hamle olacaktır. Çünkü MICE sektörü; turizm ekonomisinin en yüksek katma değer üreten alanlarından biridir. Antalya gibi turizm altyapısı güçlü bir şehirde bu segmentin büyütülmesi, doğrudan turizm gelirini artıran, dolaylı olarak ise **şehir ekonomisini çeşitlendiren ve dayanıklı hale getiren** bir etki yaratacaktır.

Raporun ortaya koyduğu en kritik stratejik fayda; Antalya turizminin temel sorunu olan mevsimselliğin bu yatırımla kırılabilir olmasıdır. Antalya, yılın belirli dönemlerinde olağanüstü bir yoğunluk yaşarken kış mevsiminde ve ara sezonlarda büyük ölçekte âtil kapasite üretmektedir. Mega ölçekli kongre-fuar kompleksi, bu âtil kapasiteyi ekonomiye kazandırarak turizmi 12 aya yayma, istihdamı stabilize etme ve hizmet sektörünün yıl boyu canlı tutma açısından **en güçlü kaldıraçlardan biri** olacaktır.

Bu yatırımın değer önerisi yalnızca kongre ve fuar ile sınırlı değildir. Rapor, tesisin "tek fonksiyonlu bir kongre merkezi" yerine **çok fonksiyonlu bir mega etkinlik kompleksi** olarak tasarlanmasını önermektedir. Böylece tesis; kongre ve fuar dışında konser, spor organizasyonları, kültür-sanat etkinlikleri ve büyük ölçekli kurumsal etkinliklerle de yıl boyunca çalışacak; gelir çeşitliliği artacak ve finansal sürdürülebilirlik güçlenecektir. Bu yaklaşım, yatırımın geri dönüş dinamiklerini de olumlu yönde etkileyecektir.

Diğer yandan proje, Antalya'nın mekânsal gelişiminde ve şehir ekonomisinin dengelenmesinde de kritik rol oynayacaktır. Raporda özellikle vurgulanan yaklaşım; yatırımın yalnızca Belek gibi zaten güçlü bölgelerde değil, Antalya'nın daha geride kalan veya dönemsel olarak aktif kullanılmayan bölgelerinde değerlendirilmesiyle, tesisin çevresinde yeni bir ekonomik çekim alanı yaratılmasıdır. Bu; altyapı yatırımlarını tetikleyen, yeni istihdam alanları açan, bölgesel kalkınmayı hızlandıran ve Antalya'nın turizm gelirlerini daha geniş bir alana yayan bir model anlamına gelmektedir.

Projenin bir diğer güçlü yönü, ulusal kalkınma hedefleriyle tam uyumlu olmasıdır. Turizm gelirlerinin artırılması, kişi başı harcamanın yükseltilmesi, yüksek gelir bırakan turizm türlerinin geliştirilmesi, nitelikli kültür endüstrileri ve çok amaçlı etkinlik komplekslerinin desteklenmesi gibi hedefler, Antalya'da planlanan bu mega kongre-fuar merkezi yatırımını **ulusal ölçekte stratejik bir altyapı projesi** haline getirmektedir.

Sonuç olarak bu rapor; Antalya'da mega etkinliklere uygun yüksek kapasiteli bir kongre-fuar kompleksi yatırımının;

- Antalya'yı küresel MICE liginde üst segmente taşıyacağını,
- Türkiye'nin uluslararası etkinlik ekonomisindeki payını artıracığını,
- Turizm gelirlerini 12 aya yayarak mevsimselliği azaltacağını,
- Yüksek katma değerli ziyaretçi profiliyle kişi başı harcamayı yükselteceğini,
- İstihdamı ve yerel hizmet sektörünü güçlendireceğini,
- Antalya'nın marka değerini "tatil şehri" algısından "uluslararası etkinlik şehri" algısına dönüştüreceğini

açık şekilde ortaya koymaktadır.

Bu nedenle yatırımın, yalnızca bir tesis projesi olarak değil, Antalya'nın ekonomik dönüşümünü, şehir markasını ve Türkiye'nin küresel rekabetçiliğini güçlendirecek **stratejik bir kamu vizyonu projesi** olarak ele alınması faydalı olacaktır.

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

Antalya MICE Turizmi Araştırma Raporu

"Kalkınma ajansı yayınları bedelsizdir, satılmaz."

BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI
Çünür Mahallesi 102. Cadde Ekonomi Kampüsü
A2 Blok No:185-B Merkez/ISPARTA
Telefon 0 246 224 37 37
Fax 0 246 224 39 49
info@baka.gov.tr